

**Decizii ale Consiliului
de Administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare**

2

**Niște bani cu care
se identifică spiritul
întreprinzător**

3

**Cât vom plăti
pentru gaze?**

4

În primul semestru, PIB-ul Moldovei a crescut cu 5,2%

În primul semestru, Produsul Intern Brut al Republicii Moldova a depășit suma de 90,889 mld. lei (5,106 mld. USD) în prețuri de piață actuale, majorându-se cu 5,2% în termeni reali, comparativ cu perioada de referință din anul 2018.

Potrivit agenției INFOTAG, cu referire la Biroul Național de Statistică, valoarea adăugată brută (VAB) s-a majorat cu 5,9%, contribuind la formarea și creșterea PIB-ului cu 86,3% și, respectiv, cu 5,1%.

Contribuții pozitive mai importante la creșterea PIB, în perioada de referință, le-au avut: construcțiile (+2,2%), cu o pondere la formarea PIB de 9,8% și o creștere a VAB cu 26,7%; comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, transportul și depozitarea, activitățile de cazare și alimentație publică (+1,1%), cu o pondere de 19,5% la formarea PIB și o majorare a VAB cu 5,7%; industria extractivă, industria prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gazele, apa caldă și aer condiționat, distribuția apei, salubritatea, gestionarea deșeurilor, activitățile de decontaminare (+0,6%), cu o pondere de 15,3% la formarea PIB și o majorare a VAB cu 3,6%; informațiile și comunicațiile (+0,5%) cu o pondere de 5,5% la formarea PIB-ului și o majorare a VAB cu 10,0%.

Pe categorii de utilizări, creșterea s-a datorat, în principal, formării brute de capital fix (+4,8%), cu o pondere de 26,0% la formarea PIB și o creștere a volumului cu 20,3%;

consumului final al gospodăriilor populației (+1,6%), cu o contribuție la formarea PIB de 83,0% și o majorare a volumului cu 1,8%.

Un impact negativ asupra indicelui volumului fizic al PIB l-a avut exportul net (-0,6%), consecință a contribuției mai accentuate la formarea Produsului Intern Brut a importurilor de bunuri și servicii

(60,2%) față de cea a exporturilor de bunuri și servicii (33,3%).

Potrivit datelor statistice, în trimestrul doi, PIB-ul a însumat, pe serie brută, 49,704 mld. lei în prețuri curente de piață, în creștere în termeni reali cu 5,8% față de trimestrul II al anului 2017. Pe seria ajustată sezonier, PIB-ul s-a majorat cu 5,2%.

INFOTAG precizează: În anul 2018, PIB-ul Moldovei a constituit 190 mld. lei (11,176 mld. USD) în prețuri curente. Pentru anul 2019, Ministerul Economiei și Infrastructurii prognozează o creștere economică de 3,7%. FMI și BERD sunt mai puțin optimiste și consideră că aceasta nu va depăși 3,5%, iar Banca Mondială oferă o prognoză de 3,4%.

**Curs valutar
18.09.2019**

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.7138
EUR	1	19.5269
UAH	1	0.7143
RON	1	4.1228
RUB	1	0.2759

CAPITAL Market**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

**Spre atenția
cititorilor!**

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hâncești: №161
Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

CNPF inițiază amendarea legislației în domeniul asigurărilor

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) anunță inițierea procedurii de elaborare și promovare a proiectului de Lege privind Fondul național de garanție în asigurări.

Elaborarea proiectului de Lege privind Fondul național de garanție în asigurări derivă din prevederile art. 46 din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări și are drept scop garantarea drepturilor și intereselor asiguraților – deținători ai polițelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, în cazul declanșării procedurii de insolvență a asiguraților. Crearea Fondului constituie un imperativ în protecția consumatorilor de servicii financiare și prevede satisfacerea creanțelor de asigurare în cazul riscului incapacității unor asigurați în a-și îndeplini obligațiile.

În vederea eficientizării procesului de elaborare a proiectului de lege menționat, solicităm respectuos implicarea activă a tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor în acest sens.

Propunerile urmează a fi transmise până la data de 23 septembrie 2019, în format electronic, la adresa: tatiana.ciobanu@cnpf.md, cristina.izman@cnpf.md

Persoana de contact: **Cristina Izman, șef-adjunct,**
Direcția generală asigurări, tel: 0 (22) 859 480.

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market
în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară
sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia “Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică “Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 16 septembrie curent, Consiliul de administrație (CA) al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancale, mai cu seamă:

REGLEMENTARE

- A fost elaborat și susținut de către CA proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, care are drept scop executarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană, precum și Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebancale pe anii 2018–2022. Modificările date vizează activitatea agenților de rating de credit pe piața de capital.
- Un alt proiect de lege elaborat și aprobat de către CA vizează modificarea Legii nr. 171/2012 privind piața de capital întru coroborarea legislației privind piața de capital cu modificările recente operate în mai multe acte legislative, inclusiv Legea contabilității și raportării financiare, Codul administrativ, Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.
- Ambele proiecte de Lege urmează a se expedia Ministerului Finanțelor pentru inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultări publice.
- Hotărârea cu privire la modificarea Regulamentului privind ofertele publice de cumpărare, care are drept scop îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul ofertelor de preluare și a procedurilor de retragere a valorilor mobiliare deținute de acționarii minoritari, precum și necesitatea ajustării acestuia la prevederile Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.

AUTORIZARE

- Admiterea spre tranzacționare pe piața reglementată a valorilor mobiliare emise de Societatea pe acțiuni "CENTRINDMONTAJ" (ISIN: MD14NTAJ1008);
- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a:
 - valorilor mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Societății pe acțiuni „TRANSCLAIMS” în sumă de 2119000 lei în număr de 2119 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 1000 lei fiecare din contul mijloacelor nebănești;
 - valorilor mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Societății pe acțiuni „CENTRUL II” în sumă de 5322312 lei în număr de 5322312 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 1 leu fiecare din contul mijloacelor bănești;

- Autorizarea reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată a societății pe acțiuni „ZILANT”;
- Reperfectarea licenței Societății de Asigurări „GENERAL ASIGURĂRI” SA, eliberată pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), pe termen nelimitat, prin substituirea anexe la licență cu completarea:
 - Clasei 10 „Asigurările de răspundere civilă auto” cu asigurarea obligatorie a răspunderii civile a transportatorilor față de călători;
 - Clasei 11 „Asigurările de răspundere civilă avia” cu asigurarea obligatorie a răspunderii civile a transportatorilor față de călători;
 - Clasei 13 „Asigurările de răspundere civilă generală” cu condiții speciale de asigurare a răspunderii civile generale a persoanelor ce exploatează obiecte industriale periculoase.
- Aprobarea numirii dnei Doina POPOVICI în funcție de administrator al BAR „PRACTIC-ASIG” SRL, cu eliberarea avizului corespunzător.
- Incluziunea în lista entităților de audit eligibile să efectueze auditul unui asigurător (reasigurător) a următoarelor companii: „DELOITTE & TOUCHE” SRL și „DD CONSULTING” SRL;
- Retragerea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare „TEGO GRUP” SRL, potrivit cererii proprii, pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și asigurarea respectării legislației de către acesta, inclusiv achitarea datoriilor înregistrate față de asigurător rezultate din sumele încasate cu titlu de prime de asigurare;
- Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a valorilor mobiliare deținute de administratorii fiduciar „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciară a Feroviarilor” SA care se expun la vânzare în modul stabilit de legislație.

SUPRAVEGHERE

- Examinarea rezultatelor controlului complex al respectării de către AEI „CAȘUNCA” a legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut pentru perioada de activitate 01.06.2016–31.05.2019 și prescrierea de a întreprinde măsurile de rigoare.
 - Efectuarea controlului tematic privind respectarea de către AEI „MICROÎMPRUMUT” a cerințelor legislației aferente prestării și promovării serviciilor acordate și Normelor de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut, pentru perioada de activitate 01.12.2018-31.08.2019;
 - Aprobarea Planului de remediere financiară al CA „MOLDOVA-ASTROVAZ” SA, pentru o perioadă de până la 9 luni.
- De asemenea, printr-o decizie aparte, CA al CNPF a dispus revocarea administrării speciale provizorii din cadrul CA „MOLDASIG” SA.

Serviciul de presă al CNPF

Pe piața reglementată a valorilor mobiliare corporative din Moldova predomină acțiunile băncilor

Piața valorilor mobiliare corporative din Moldova continuă să aibă o existență mizeră din cauza numărului mic de tranzacții cu valorile mobiliare ale emitenților.

Potrivit agenției INFOTAG, în prezent, pe piața reglementată de stat sunt listate hârtiile mai multor emitenți, în special ale băncilor comerciale. O parte din titluri sunt prezentate de bănci care, conform prescripțiilor autorităților de reglementare a pieței – Banca Națională și Comisia Națională a Pieței Financiare, au anulat pachetele de acțiuni ale acționarilor netransparenți care au acționat concertat și au emis noi emisiuni de acțiuni pentru vânzare pe piața publică.

Printre aceste valori mobiliare se numără acțiunile FinComBank și Energbank. La vânzare sunt scoase 475 478 de acțiuni ale FinComBank

la un preț de 260,66 lei per acțiune, iar acțiunile Energbank sunt scoase la vânzare în patru pachete: 192099 acțiuni la prețul de 238,55 lei per acțiune, 79 600 la prețul de 212,42 lei, 3368 la prețul de 212,42 lei și 137 854 la prețul de 238 lei per acțiune.

Pe piață sunt listate și acțiunile băncilor sisteme: ale celei mai mari instituții financiare din republică – Moldova Agroindbank (MAIB) și ale primei bănci private din Moldova – Victoriabank. În ultima bancă, pachetul de control este deținut de Banca Transilvania și BERD.

În cererea de vânzare a acțiunilor MAIB este indicat prețul de 2808 lei per acțiune, cu valoarea nominală de 200 lei. La acest preț, un cumpărător este gata să achiziționeze 88 de acțiuni ale acestui emitenț. A doua cerere este plasată în secțiunea de cumpărare – pe nouă acțiuni ale MAIB, cumpărătorul este gata să plătească 2700 lei bucata.

Lista afișează trei oferte cu acțiunile Victoriabank: două de vânzare și una de cumpărare. Un acționar este gata să vândă 76 de acțiuni la prețul de 74 lei per acțiune cu valoarea nominală de 10 lei. În cea de-a doua cerere de vânzare sunt scoase 19 000 de acțiuni la prețul de 78,21 lei bucata. În secțiunea de cumpărare a acțiunilor acestui emitenț se află o cerere privind achiziționarea a 76 de acțiuni la prețul de 64 lei per acțiune.

INFOTAG

Investitorii propun majorarea sumei prejudiciului cauzat prin infracțiune economică pentru reținerea preventivă de la 280 mii lei la 5 mil. lei

Asociația Investitorilor Străini din Moldova propune majorarea sumei prejudiciului cauzat prin infracțiune economică pentru reținerea preventivă a persoanei vinovate de la 280 mii lei la 5 mil. lei.

Potrivit agenției INFOTAG, această propunere a fost prezentată de președintele Asociației, Alexander Koss, care este și președintele consiliului de administrație al „Sudzucker Moldova”. La forumul presei economice, dedicat celor 100 de zile de activitate a Guvernului, el a vorbit despre necesitatea de a introduce modificări corespunzătoare, având în vedere sancțiuni pentru infracțiuni economice.

„În primul rând, avem în vedere decriminalizarea, ceea ce va face posibilă recalificarea acestor infracțiuni din „grave” în „mai puțin grave”. Acum, pentru a porni o cauză penală, este suficientă o greșeală de 14 mii de euro. Și pentru asta în Moldova poți sta la închisoare”, a spus el.

Pentru comparație, Alexander Koss a adus exemplu Germaniei, unde suma minimă a prejudiciului constituie 5 mil. lei.

„Și atâta timp cât nu există o decizie judecătorească, suspectul se află la libertate, fără nicio restricție”, a spus el.

Potrivit președintelui Asociației Investitorilor Străini, în Moldova această măsură este folosită în mod ilegal pentru a face presiune asupra oamenilor de afaceri pentru a obține dovezi. Omul abia este suspectat de infracțiuni economice, iar pentru căutarea probelor vinovăției el este ținut în arest, distrugându-i viața.

„Prin urmare, considerăm că nu trebuie să existe reținere preventivă pentru infracțiuni economice, ale căror prejudicii nu depășesc 5 mil. lei”, a spus Koss, afirmând că Asociația va introduce această propunere în următorul număr al cărții sale „Cartea albă”, care va fi lansată pe 1 octombrie.

Referindu-se la importanța justiției corecte și transparente în Moldova, președintele Asociației a menționat că republica trebuie să lucreze pe marginea specializării judecătorilor în domenii precum concurența, dreptul intelectual și protecția datelor cu caracter personal, lucru solicitat și actual astăzi pentru businessul moldovenesc.

De la începutul anului, băncile din Moldova au blocat conturile a 67 de companii, dintre care doar două sunt din Transnistria

Banca Națională a Moldovei califică drept „false” și „nefondate” informațiile precum că băncile moldovenești au închis conturile întreprinderilor din stânga Nistrului.

Solicitat de corespondentul agenției INFOTAG să comenteze problema conturilor, un înalt reprezentant al BNM a spus că „tabloul real nu corespunde nici pe departe cu ceea ce scrie presa, în special, cea din regiunea transnistreană”.

„Pe parcursul anului 2019, din motive întemeiate, băncile din Moldova au închis conturile corespondente a 67 de agenți economici, inclusiv a două întreprinderi care sunt înregistrate în Moldova, dar care se află și își desfășoară activitatea în Transnistria”, a spus interlocutorul.

Potrivit lui, în această perioadă, băncile licențiate din Republica Moldova au refuzat să deschidă conturi pentru 60 de agenți economici, inclusiv pentru o întreprindere din stânga Nistrului.

„Vreau să subliniez că datele privind refuzul de a deschide conturi bancare, precum și de a închide conturi existente, se referă la toate cele 11 bănci comerciale ale Moldovei, dar nu la una sau două bănci în parte”, a remarcat reprezentantul BNM.

Potrivit datelor BNM, băncile Moldovei au deschis conturi pentru 420 de agenți economici din regiunea transnistreană care efectuează operațiuni de import-export prin bănci moldovenești.

Băncile moldovenești iau decizia de a refuza deschiderea sau închiderea unui cont în baza regulamentelor interne privind combaterea spălării banilor și prevenirea finanțării terorismului. Respectarea acestor reglementări se referă la toți clienții băncilor din RM, nu doar la cei care se află și își desfășoară activitatea în regiunea transnistreană.

„Băncile moldovenești au fost nevoite să ia măsuri în privința acelor clienți care nu respectau cerințele acestor regulamente”, a spus interlocutorul agenției, subliniind că BNM va continua să monitorizeze cu strictețe cum băncile respectă cerințele acordului privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care a fost semnat și ratificat de Republica Moldova.

Niște bani cu care se identifică spiritul întreprinzător

Oricât de îndelung am privi asupra cifrelor prin care se exprimă creșterea economică și dezvoltarea agriculturii în Moldova, aceasta nu va schimba în nici un fel capacitatea noastră de a întreprinde marele salt pe dimensiunea investițiilor operate într-un domeniu sau altul. Potențialul investițional continuă să fie cu mult sub necesitățile pe care le indică, bunăoară, agricultura, iar competiția în care suntem angajați, odată cu deschiderea pieței, nu are capacitatea de a ierta.

Acesta este motivul principal care determină interesul arătat în raport cu alte surse financiare decât cele locale. Da, de la o vreme statul demonstrează mai multă corectitudine și punctualitate în procesul de subvenționare a proiectelor agricole, dar și aici vorbim despre anumite limite peste care am fi dorit să trecem. În plus, agricultura este doar una din verigile întregului lanț al beneficiarilor. Majoritatea celorlalte verigi nu fac obiectul unor subvenționări de stat, astfel încurajându-se caracterul discriminatoriu al politicilor promovate și implementate de către guvern.

Pornind de la această stare de lucruri, anunțul privind prelungirea până la 30 iulie 2021 a componentei de granturi pentru IMM-uri a Proiectului Ameliorarea Competitivității (PAC II) este unul mobilizator. Decizia Băncii Mondiale este un răspuns imediat la solicitarea Ministerului Economiei și Infrastructurii, aceasta majorând în același timp plafonul de co-finanțare până la suma de 300 mii de lei.

Statisticile arată că până acum, prin intermediul proiectului respectiv, peste 100 de întreprinderi beneficiare au mărit volumul afacerii și au creat circa 340 de noi locuri de muncă, și a generat, în medie, exporturi de peste 232 mii de dolari. Până în prezent, au beneficiat de granturi un număr de peste 140 întreprinderi.

Cei mai mulți dintre beneficiarii PAC II sunt din sectorul agroalimentar și băuturi – 31%, din sectorul producere – 20%, textile – 14%, servicii – 14%, agricultură – 12%, IT și producerea componentelor electronice – 9%.

Amintim că componenta de grant a Proiectului Ameliorarea Competitivității II are un buget de circa 2,8 milioane de dolari și oferă finanțări nerambursabile în valoare de până la 300 mii de lei pe agent economic, destinate companiilor mici și mijlocii pentru contractarea serviciilor de dezvoltare a afacerii și îmbunătățirea potențialului de export. Până la 30% din suma grantului pot fi utilizate pentru procurarea de echipament.

O fișă care însoțește anunțul despre care vorbim detaliază că cele

mai solicitate servicii de dezvoltare a afacerilor, finanțate de PAC II, au ținut de marketing și promovare. Mai mult de jumătate dintre beneficiarii de granturi au solicitat finanțare pentru branding și identitate corporativă, design și ambalaje, dezvoltarea strategiilor de marketing, elaborare de site-uri cu magazine online. Printre alte servicii de dezvoltare solicitate de beneficiarii PAC II se numără certificarea în domeniul sistemelor de management a calității, sisteme informaționale, cercetări de piață, R&D și optimizarea proceselor interne.

Așa cum puțină istorie nu strică niciodată, amintim că, în perioada 2006–2013, UIPAC (Unitatea de Implementare a Proiectului Asigurarea Competitivității) a gestionat implementarea PAC I, cu un buget total de 38,3 mil. USD. Rapoartele făcute publice la capătul perioadei de implementare au arătat că acesta a avut un impact benefic asupra sectorului privat și facilitării exporturilor. La finele anului 2013, Guvernul a lansat pregătirea, iar ulterior după negocieri cu Banca Mondială, în octombrie 2014 a fost demarat Proiectul Ameliorarea Competitivității (PAC II), scopul fiind consolidarea rezultatelor PAC I și susținerea în continuare a Guvernului în sporirea competitivității la export a întreprinderilor din Moldova și reducerea constrângerilor și a poverii cadrului de reglementare.

La ora stabilirii obiectivelor de bază ale PAC II s-a dat prioritate pentru trei pachete de sarcini: (1) îmbunătățirea competitivității companiilor exportatoare, creșterea capacității la export a companiilor care deocamdată nu desfășoară operațiuni de export și crearea legăturilor cu piețele de desfacere pentru ambele categorii; (2) îmbunătățirea capacităților întreprinderilor private privind accesul la finanțare pe termen mediu și lung; și (3) îmbunătățirea mediului de afaceri prin reducerea costurilor în comerțul transfrontalier.

Costul total al proiectului anunțat era de 45 mil. dolari SUA, având ca surse de finanțare Banca Mondială din Creditul IDA – echivalentul a 15 mil. dolari SUA și împrumutul Băncii

Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 30 mil. dolari SUA.

Atunci când vorbim despre impact se cuvine să punem dovezile pe masă. Iată câteva, dar fără a le scoate la lumină numele.

O companie-veteran a industriei IT, fiind prima companie moldovenească care a lansat pe piața internațională softuri ce concurează cu branduri tari de la Silicon Valley, a primit susținere de la PAC II pentru elaborarea unei analize interne și externe a activităților companiei, a strategiei de dezvoltare în următorii 3 ani și implementarea unui plan de acțiuni pe termen de 3 luni. Strategia de dezvoltare urmează să asigure creșterea vânzărilor și a profitabilității pe termen mediu, iar planul de acțiuni urmărește remedierea problemelor interne care au determinat pierderea competitivității în ultimii ani, inclusiv în fața startup-urilor locale.

Un furnizor de servicii de găzduire web a primit un suport nerambursabil de 200.000 de lei pentru automatizarea activității departamentului de vânzări. Astfel, a fost elaborat un site web propriu adaptat la necesitățile clienților din străinătate și a implementat un sistem integrat de management al relațiilor cu clienții. Pasul respectiv a fost necesar pentru a îmbunătăți serviciile oferite, a crește nivelul de competitivitate și a lansa expansiunea pe alte piețe.

Un startup cu profil de marketing online și IT, fiind certificat de gigantul Google în domeniul publicității digitale, a primit un grant de la Proiectul Ameliorarea Competitivității pentru elaborarea unui studiu de piață și a unui plan de afaceri în alte țări. Finanțarea prin intermediul PAC II a permis identificarea unui set de instrumente și soluții pentru a deveni un exportator de servicii IT cu începere din ianuarie 2017 – la nici doi ani de la lansare pe piața autohtonă. Cu banii primiți (circa 198.000 lei) a fost efectuat un sondaj de piață în România și au fost elaborate recomandări cu privire la intrarea pe piața nouă, liste de prețuri și servicii solicitate, devizul de cheltuieli și planul complex de business.

Desigur, există și multe alte exemple, iar toate acestea sunt dovada faptului că lansarea unor proiecte de finanțare înseamnă nu doar niște bani pe care nu ai cum să-i obții din alte surse. Înseamnă identificarea spiritului întreprinzător – o floare rară, rodnică, dar care, neudată la timp, e o buruiănă ordinară.

Constantin OLTEANU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL

Maia Sandu: Guvernul Moldovei va continua promovarea reformelor ambițioase și speră să obțină, până la finele anului, de la UE două tranșe de asistență macrofinanciară

Declarația a fost făcută de prim-ministrul Maia Sandu la o întrevvedere cu Directorul General al Comisiei Europene pentru Politica Europeană de Vecinătate și Negocieri pentru Extindere, Christian Danielsson, aflat într-o vizită în țara noastră.

Cei doi oficiali au discutat despre evoluția implementării Acordului de Asocierie RM-UE, precum și avansarea în îndeplinirea condiționalităților pentru obținerea asistenței macrofinanciare din partea Uniunii Europene.

Premierul Maia Sandu a exprimat recunoștința partenerilor europeni pentru sprijinul de durată acordat țării noastre și a reiterat angajamentul ferm de a continua reformele ambițioase în cadrul Acordului de Asocierie cu UE.

Șefa executivului a accentuat importanța asistenței europene în mai multe domenii-cheie, precum: justiția, lupta împotriva corupției, soluționarea problemei energetice și a fost abordată posibilitatea majorării sprijinului bugetar în anii ce urmează.

De asemenea, oficialii au stabilit prioritățile de cooperare și pe viitor. Prim-ministrul a înaintat spre examinare posibilitatea finanțării unui proiect numit „Satul european”.

„Promovez ideea asistenței directe din partea UE către APL, pentru a finanța în aceste regiuni mai multe necesități, cum ar fi: reparația grădinițelor, a școlilor, a drumurilor și alte lucruri importante la nivel de comunitate”, a adăugat Maia Sandu, precizând, totodată, că Guvernul a solicitat partenerilor europeni, în mod expres, asistență pentru presa liberă din Republica Moldova.

Comisia Europeană a apreciat înalt succesele noii guvernări din Moldova

Declarația a fost făcută de Directorul General al Comisiei Europene pentru Politica Europeană de Vecinătate și Negocieri pentru Extindere, Christian Danielsson, aflat într-o vizită în țara noastră, în cadrul unei întrevederi cu premierul Maia Sandu.

„Începând cu luna iunie am văzut Guvernul determinat să acționeze în mai multe domenii care sunt esențiale pentru cooperarea dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, în îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asocierie. Este vorba despre depolitizarea instituțiilor, lupta împotriva corupției și reforma justiției. Prim-ministrul și Guvernul au făcut pași importanți în această direcție în ultimele luni și noi vom susține aceste eforturi. Dar desigur, susținerea noastră nu este necondiționată, este important ca toate aceste măsuri să fie implementate”, a precizat oficialul european.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL

BC “Victoriabank”, SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul

de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Cât vom plăti pentru gaze? Vom avea sau nu contract cu concernul Gazprom? Sunt întrebările pe care ni le punem deja de opt ani.

De această situație hamletiană „a fi sau a nu fi” încearcă să profite politicienii, care uneori ridică flamura „apocalipsei gazifere”. Însă, în fine, indiferent cine se află la putere, guvernele ostile Moscovei sau, dimpotrivă, prietenoase, acordurile sunt semnate, mai devreme sau mai târziu, iar Republica Moldova nu rămâne fără gaze.

„Calvarul” cu semnarea unei anexe la acordul vechi a început în 2011, când a expirat contractul din 2006 pentru livrările din 2007.

Contractul a fost semnat în decembrie 2006 și prevedea majorarea treptată a prețului de import. În consecință, prețul de achiziție a crescut de la o medie de 76,1 dolari SUA pentru o mie de metri cubi în 2005 până la circa 400 de dolari pentru o mie de metri cubi de gaz în trimestrul patru 2011. Doar în 2011 prețul de achiziție a gazului a crescut cu aproape 35 la sută, iar tariful pentru consumatorii casnici s-a mărit cu 26 la sută. O consecință negativă a acestui fapt este reducerea consumului. Importul de gaze a scăzut de la 1418,6 milioane metri cubi în anul 2005 până la 1187,8 milioane metri cubi în 2010.

În 2011 a venit timpul negocierii unui contract dorit de autorități pe o perioadă mai îndelungată. Discuțiile cu Valerii Golubev, vicepreședintele concernului rus, au început în iunie. Republica Moldova anunțase că în discuțiile cu furnizorul de gaze din Rusia va încerca să se alinieze la practicile europene. Până în 2011, statele europene erau obligate să achite volumul de gaze contractat, chiar dacă consumau un volum mai mic de gaze sau găseau surse alternative, la prețuri mai mici. Consumatorii europeni au obținut posibilitatea de a include în contract o marjă de 10-15 la sută a volumului de gaze naturale contractat, ce nu este achitat în cazul în care consumul este mai mic cu 10-15 la sută sau acest volum este acoperit din surse alternative.

Este clar că, indiferent de negocieri, nu putem să ne așteptăm la un preț fix la gaze pe o perioadă îndelungată, prețurile la resursele energetice au fluctuat pe parcursul anilor. Dar, spun experții, problema nu este în fluctuația costurilor, ci în faptul că prețul a fost aproape totdeauna prea mare pentru noi, în comparație cu capacitatea de plată a consumatorilor. Aceasta este cea mai mare problemă. Republica Moldova este un spectator, dar nu un jucător pe piața gazului și acest lucru este cel mai grav.

Nici până la sfârșitul anului 2011 nu a fost semnat un acord de livrare a gazului. Și atunci s-a ajuns la înțelegerea ca negocierile să continue în primul trimestru 2012, iar în-

tre timp livrările să se facă la condițiile vechi. Discuțiile privind noul contract au fost suspendate după ce la mijlocul lunii octombrie 2011 Republica Moldova a semnat cel de-al treilea Pachet Energetic al Uniunii Europene, care presupune divizarea companiilor de furnizare și distribuție în entități diferite. Administrația Gazprom a așteptat să vadă care va fi poziția oficială a Moldovei privind modelul de implementare a Pachetului energetic III. Oficialitățile moldovene au declarat că nu vor renunța la implementarea acestui pachet, dar sunt dispuse să utilizeze un model, care nu ar defavoriza drepturile patrimoniale și interesele concernului rus, care deține pachetul de control la Moldovagaz.

Termenele contractelor de furnizare și tranzit al gazelor încheiate între Gazprom și Moldovagaz au fost prelunzite prin acordul părților și în anii următori. Modul de stabilire a prețului de import a rămas același, stipulat încă de acordul semnat în 2006. Republica Moldova nu a rămas fără gaz în perioada de iarnă. Singura deosebire a fost prețul de import, care când cobora, când urca, în funcție de situația pe piață.

La 30 decembrie 2016, Moldovagaz a prelunzit prin acorduri adiționale contractul de livrare și tranzitare a gazelor naturale cu Gazprom, pentru încă trei ani, până la sfârșitul anului 2019. Formula de calculare a prețului de import însă a rămas aceeași. Acesta este calculat în baza unei formule complexe, ținându-se cont de prețurile medii la mai multe produse petroliere din ultimele trei trimestre, anterioare calculării prețului. Astfel, la finele fiecărui trimestru prețul la gazele cumpărate de Moldovagaz este firesc să se schimbe în funcție de evoluția prețurilor la gaz, păcură și motorină în ultimele nouă luni.

Așadar, chiar dacă după ani de prelungere a contractului pe un an, ce ținea Republica Moldova într-o mare incertitudine, în 2016 s-a reușit un acord adițional ce prevedea o perioadă de trei ani, totuși era vorba de prelungirea și nu de semnarea unui nou contract, cu noi condiții de formare a prețului.

Sacramentală întrebare dacă va avea Republica Moldova gaz, nu va îngheța la iarnă, în cazul în care Gazprom va stopa tranzitul prin Ucraina, dacă nu se va ajunge la o înțelegere cu Naftogaz, este din nou la ordinea zilei. Unele oficialități afirmă că pomparea gazului în regim revers din Isaccea, România, este deocamdată singura soluție fezabilă. Totodată se poartă discuții cu Gazprom privind semnarea unui nou contract (de fapt, prelungirea vechiului contract – n.r.).

După vizita din 5 septembrie la Moscova, președintele Igor Dodon anunța că a convenit cu președintele rus Vladimir Putin ieftinirea gazelor livrate de către Gazprom Republicii Moldova. „Astfel, începând cu 1 octombrie, prețul la gazele rusești furnizate Moldovei va scădea”, se spune într-un comu-

nicat al Președinției. Mai mult, șeful statului a vorbit că prețul gazelor rusești furnizate Republicii Moldova va scădea începând cu 1 octombrie cu 10-15 dolari, de la 1 ianuarie 2020 ar putea scădea cu 40-50 dolari, iar de la 1 aprilie 2020 – chiar și cu 70 dolari. Acest lucru va permite autorităților să nu majoreze tarifele la gaze pentru populație. Potrivit lui, în situația actuală, „majorarea ar fi aproape inevitabilă, deoarece prețul real al gazelor furnizate este de 235 dolari SUA pentru o mie de metri cubi, iar în tariful este inclus prețul de 178 dolari”.

Secretarul de presă al președintelui rus, Dmitri Peskov, însă a concretizat că, deși s-a discutat acest subiect la întâlnirea dintre cei doi lideri, părțile încă nu au ajuns la o decizie definitivă privind prețul gazului, a scris presa rusească.

Care, în fine, va fi prețul, vor arăta acordurile adiționale la contractul semnat în anul 2006 și evoluția pe piețele internaționale la componentele incluse în formula de calcul a prețului pentru Republica Moldova și dacă Chișinăul va reuși să schimbe formula de calcul. Mai mulți experți spun însă că indiferent la ce înțelegere s-a ajuns cu Putin, prețurile la gaz vor scădea în anul viitor.

Între timp, gazul natural continuă să se ieftinească în Europa și a ajuns la 120 dolari. Gigantul rus Gazprom a anunțat că prețul va scădea în medie cu 13 procente față de cel înregistrat anul trecut.

Ultimul raport al DG Energy, directoratul pentru Energie al Comisiei Europene, arată că România plătește cel mai mare preț din zonă, și a patra din Uniunea Europeană pentru gazele pe care le importă. Astfel, prețul mediu angro al gazelor naturale a fost, potrivit datelor DG Energy, de 18,44 euro/MWh, preț care este „o estimare a prețului la graniță pentru gazul importat din Rusia în perioada aprilie-iulie 2017”. Este al patrulea cel mai mare preț din Europa, după cel din Finlanda (23,39 euro), preț de hub, cel din Suedia (19,56 euro, preț pentru gazul importat din Danemarca) și Estonia (19,69 euro pentru gazul de import din Rusia).

Și în cazul Ungariei și al Bulgariei, prețul de import este mai mic decât cel pentru România. În cazul Bulgariei, gazul rusesc a avut un preț de 18,19 euro, iar pentru Ungaria, prețul gazului rusesc a fost de 17,91 euro/MWh. Polonezii, în cazul cărora referința este prețul de hub, au un preț de import de 17,08 euro, iar cehii, pentru care statistica DG Energy arată două prețuri, au 16,04 euro/MWh preț de import prin hub, și 15,85 euro, preț de import al gazului venit direct din Federația Rusă.

Rusia exportă, prin Gazprom, gaze naturale către 20 de țări din Europa, în majoritate prin contracte bilaterale pe termen lung. România este, dintre statele care importă gaz rusesc, printre cele mai puțin dependente de gazul din Federația Rusă, atât din cauza producției interne, cât și din cauza scăderii consumului din ultimii ani, generată de colapsul industriei producătoare de îngrășăminte chimice. În 2016, România a importat doar 1,48 miliarde de metri cubi de gaze naturale din Rusia, adică 0,85% din toate exporturile Gazprom, în condițiile în care Petrom și Romgaz au produs, împreună, 9,5 miliarde de metri cubi.

Totuși, în perioada de iarnă, importurile cresc semnificativ și ajung să reprezinte și 40 la sută din consumul zilnic de gaz, în funcție de temperatura exterioară.

Până la sfârșitul lunii octombrie va fi elaborat un Plan de acțiuni pentru a implementa, la nivelul autorităților publice din Moldova, recomandările Consiliului Birourilor Sistemului “Carte Verde”

Prin ordinul premierului Maia Sandu, în Moldova a fost înființat un grup de lucru pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de Moldova față de Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări “Carte Verde”. Acesta a inclus reprezentanți ai parlamentului, Cancelaria de stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Afacerilor Interne, MAEIE, NCFM, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule (BNA).

Grupul de lucru va analiza situația actuală în domeniul asigurărilor și va identifica acțiunile pentru nerespectarea obligațiilor care afectează statutul și contextul relațiilor dintre Moldova în cadrul sistemului internațional “Carte Verde” și va fi examinată, de asemenea, activitățile BNA ca membru complet al sistemului “Carte Verde”.

Grupul de lucru va elabora un Plan de acțiuni pentru punerea în aplicare a recomandărilor Biroului la nivelul autorităților publice și va pregăti propuneri pentru modificarea cadrului de reglementare în sectorul asigurărilor, care va rezolva problemele privind asigurările obligatorii de răspundere civilă pentru pagubele cauzate de vehicule.

Modificările aduse cadrului de reglementare ar trebui să țină cont, de asemenea, de evaluarea riscurilor asociate excluderii din Sistemul internațional de asigurări “Carte Verde”.

La indicația șefului guvernului, până la 31 octombrie, Ministerul Finanțelor și CNPF vor finaliza proiectul planului de acțiuni și îl vor înainta spre aprobare, în conformitate cu procedurile stabilite.

Grupul de lucru a fost creat cu scopul de a consolida piața asigurărilor auto, precum și de a îndeplini obligațiile asumate de țara noastră în sistemul “Carte Verde”.

Amintim ca din 2015, aderarea Moldovei la sistemul “Carte Verde” a fost pusă în discuție din cauza întârzierilor în constituirea fondului de garantare. În 2017, ca urmare a negocierilor și a acordurilor încheiate, Consiliul Birourilor Internațional “Carte Verde” a decis că Moldova va fi monitorizată până în 2020, după care va fi luată o decizie dacă va rămâne în sistemul “Carte Verde” sau va fi exclusă.

InfoMarket

În Moldova va fi marcată nu numai Ziua Vinului, ci și Ziua Națională a Alimentației

Parlamentul ar urma să instituie sărbătoarea Ziua Națională a Alimentației. Comisia parlamentară pentru mediu și dezvoltare regională a avizat, în ședința de miercuri, proiectul de completare a hotărârii Parlamentului cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, care prevede marcarea anuală, pe data de 16 octombrie, a Zilei Naționale a Alimentației.

Potrivit agenției INFOTAG, autorii inițiativei consideră că instituirea acestei zile de sărbătoare va contribui la creșterea gradului de conștientizare publică asupra necesității investițiilor în agricultură, promovarea principiilor de agricultură sănătoasă, care conduc la o alimentație sănătoasă.

“Anual, pe glob, se aruncă în jur de 88 de milioane de tone de produse alimentare. La diminuarea considerabilă a efectelor negative produse de risipa alimentară atât asupra economiei, cât și asupra mediului, pot contribui toți cei implicați în viața unui produs – de la producător la consumator”, menționează autorii inițiativei legislative în nota informativă a proiectului.

Ziua Mondială a Alimentației se sărbătorește în întreaga lume din 1981. În prezent, peste 150 de țări marchează sărbătoarea. Adunarea Generală a ONU a solicitat guvernelor și organizațiilor internaționale să marcheze această sărbătoare în scopul creșterii gradului de conștientizare publică asupra problemelor privind alimentația la nivel mondial și consolidarea solidarității în lupta împotriva foametei, a malnutriției și a sărăciei.

INFOTAG

Anul	Procurări de gaze naturale, milioane metri cubi	Preț lei/ 1000 metri cubi	Tarif populație în medie lei/ 1000 metri cubi
2014	1053,1	5373	6613
2015	1007,4	4807	6754
2016	1037,2	3887	6670
2017	1033,9	3005	6535
2018	1129,7	3670	5221
2019, tr. I	472,8	4141	5245

Sursă: ANRE

Vlad BERCU

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 09.09.2019 - 13.09.2019

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	MIDGARD TERRA SA	MD14MITE1006	38	5	412	8 850,00	0,08
2	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	3	1777	10 662,00	0,26
3	DRUMURI-BĂLȚI SA	MD14DRMB1006	10	5	1248	9 984,00	0,06
4	Grawe Carat Asigurări SA	MD14GRAW1002	1000	1	1	4 000,00	0,00
5	ICAM	MD14CIMA1009	5	1	2643	11 893,50	0,08
6	Farmacia Ialoveni	MD14LOVE1005	1	2	596	596,00	0,29
7	BUCURIA SA	MD14BUCU1002	10	1	1094227	24 474 000,00	66,46
8	MIDGARD TERRA SA	MD14MITE1006	38	5	536	11 600,00	0,11
9	AGROINDMAȘ SA	MD14AIND1007	20	1	62	1 240,00	0,06
10	COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU SA	MD14AUBI1000	10	2	481	2 500,00	0,07
11	IMTEHCOM	MD14IMTE1006	10	1	24	1 200,00	1,2
12	MIDGARD TERRA SA	MD14MITE1006	38	4	504	10 700,00	0,10
13	MANVIN SA	MD14ANVI1005	10	7	318933	1 594 665,00	52,80

Tipul tranzacției: Moțtenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA DRUMURI-BĂLȚI	MD14DRMB1006	10	1	389,00	3 890,00	0,02
2	AGAT SA	MD14AGAT1006	10	2	83	830,00	0,00
3	BUCURIA SA	MD14BUCU1002	10	2	162	1 620,00	0,01
4	MIDGARD TERRA SA	MD14MITE1006	38	1	132	5 016,00	0,03

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni:

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	GALACT	MD14GALC1002	10	2	82	8200,00	1,49

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sînt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	BICON SA	MD14BCON1009	10	1	7349	73490,00	5,32

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE A CONSTATAT LACUNE ȘI OMISIUNI ÎN PROIECTUL ARENA CHIȘINĂU

Agencia Proprietății Publice (APP) a prezentat joi, în cadrul unei conferințe de presă, lacune și omisiuni constatate în proiectul Arena Chișinău.

Potrivit agenției INFOTAG, directorul APP, Eugeniu Moraru, a spus că, începând de astăzi, Agenția începe o serie de acțiuni, al căror scop este de a informa cetățenii Republicii Moldova despre ce înseamnă proprietatea statului, în ce condiție este aceasta și cum este gestionată.

La conferința de presă au fost prezentate informații detaliate despre proiectul de construcție a arenei sportive moderne în apropiere de Chișinău. Directorul APP a amintit că, conform bugetului proiectului, această construcție, care va fi amplasată pe o suprafață de 10 hectare, este estimată la 43 mil. euro.

Fosta guvernare a oferit companiei care construiește arena 69 de hectare de teren. Dintre acestea, 59 de hectare servesc ca un fel de garanție precum că statul va plăti companiei de construcții mijloacele specificate în contract. În cazul în care statul își încalcă angajamentele, compania obține dreptul de a dispune de teren.

Participanții la conferința de presă au identificat o serie de omisiuni care nu au fost luate în calcul în proiect. De exemplu, până în prezent, nicio instituție publică nu deține informații despre structura Arenei și nici despre cine va gestiona acest proces. Nu au fost rezolvate problemele legate de conectarea Arenei la canalizare, apă, gaz, electricitate.

S-a constatat că multe lucrări nu au fost incluse în devizul de cheltuieli, motiv pentru care trebuie făcute devize suplimentare. Aceasta se referă la lucrările ce urmează a fi efectuate de operatorii de piață – "Union Fenosa", "Apă Canal", "Chișinău Gaz" și alții. De exemplu, proiectul de creare a magistralei pentru conectarea obiectului la energia electrică este estimat la 2,3 mil. lei.

Atât compania de construcție, cât și clientul obiectului, "Arena" SRL, nu au proiectul și documentația tehnică pentru construcția căilor de acces al transportului public la arena sportivă. Soluționarea acestor și altor probleme se bazează pe instrăinarea a 19 loturi de teren aflate în proprietate privată. Opt terenuri urmează a

fi instrăinate în curând. Dar această procedură necesită și bani, și timp, deoarece totul trebuie coordonat, inclusiv prețul de procurare a acestor terenuri.

S-a mai constatat că "Arena" SRL, care trebuie să gestioneze obiectul, nu are nici buget și nici personalul necesar.

Directorul APP a spus că în prezent se discută diferite scenarii de exploatare a Arenei, care va fi transmisă în curând în proprietatea Agenției.

Agencia a lansat un apel către agenții economici să vină cu sugestii și idei privind valorificarea terenului de 69 de hectare din jurul Arenei Chișinău, inclusiv deschiderea unui centru de afaceri, a unui cinematograful, a întreprinderilor comerciale pe teritoriu, care ar putea aduce venituri suplimentare. Proiectul arenei sportive nu prevede nimic în acest sens.

APS a anunțat că compania "Arena" are un director nou – Eduard Calancea.

LA PARLAMENT AU FOST PREZENTATE RAPOARTELE PRELIMINARE PRIVIND CONCESIONAREA AIC ȘI PRIVATIZAREA AIR MOLDOVA

Comisia de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizării și concesionării proprietății publice (2013- 2019) s-a convocat în ședință marți, 17 septembrie, pentru a audia rapoartele preliminare privind legalitatea concesionării Aeroportului Internațional Chișinău (AIC) și legalitatea privatizării Companiei aeriene Air Moldova, informează MOLDPRES.

Rapoartele conțin informații preliminare privind eventuale nereguli constatate în procesul de concesionare a Aeroportului și privatizare a Air Moldova. Acestea au fost scoase la iveală în urma examinării mai multor documente prezentate comisiei de anchetă și audierii mai multor persoane.

Președintele comisiei de anchetă, Igor Munteanu a declarat că „există indicii clare asupra unor vicierii a contractelor și a procedurilor care au fost urmate în cazul concesionării Aeroportului Internațional Chișinău și în cazul privatizării Air Moldova”.

Potrivit rapoartelor, după privatizare, datoriile companiei Air Moldova nu au fost achitate, iar scopul privatizării nu a fost atins. În

ceea ce privește AIC, raportorii au declarat că au fost identificate câteva motive de reziliere a contractului de concesionare.

Cele două rapoarte preliminare vor permite ulterior prezentarea raportului final al comisiei de anchetă în plenum parlamentului pe aceste două cazuri de rezonanță.

Compania Air Moldova a fost privatizată în toamna anului trecut, iar Aeroportul Internațional Chișinău a fost dat în concesionare în 2013 pentru o perioadă de 49 de ani.

PREȘEDINTA PARLAMENTULUI, ZINAIDA GRECEANII, A VIZITAT CENTRUL EXPOZIȚIONAL AL COMPANIEI "HUAWEI" DIN BEIJING

Delegația parlamentară, condusă de speakerul Zinaida Greceanii, a întreprins joi, în ultima zi a vizitei în China, o vizită la Centrul expozițional al companiei "Huawei" din orașul Beijing.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la surse din cadrul Parlamentului, în cadrul turului expozițional, delegației din Republica Moldova i-au fost prezentate noi modele de tehnologii inteligente, soluții tehnologice avansate pentru utilizare casnică, de diagnosticare medicală, de control operațional al localităților, dispozitive și echipament de urgență, precum și tehnologii avansate pentru domeniul educațional etc.

Delegația a fost salutată de vicepreședintele "Huawei", Frank Ren, care a menționat că compania, prezentă și pe piața din Republica Moldova, va continua să investească și să contribuie la îmbunătățirea rețelelor informaționale, precum și va ajuta RM în transformarea digitalizării sectorului IT.

Activitatea "Huawei" în Moldova a fost prezentată de conducerea reprezentanței companiei în republică – directorul de țară Zhang Fan și vicedirectorul Andrei Slesari, care au vorbit despre proiectele realizate și cele aflate în proces de implementare.

În context, Zinaida Greceanii a menționat că atragerea de noi proiecte investiționale, inclusiv în domeniul IT, este o prioritate pentru Republica Moldova.

"Suntem impresionați de cele văzute aici și ne dorim ca compania "Huawei" să dezvolte relații de colaborare și schimb de bune practici cu studenții, instituțiile de învățământ și companiile din Republica Moldova", a declarat președintele Parlamentului.

Raportului anual al entității de interes public „UNIVERSUL” SA

1. Perioada de raportare Simestru I anul 2019
2. Societatea pe acțiuni „UNIVERSUL”
3. Sediul: MD-3501 mun. Orhei, str.M. Eminescu, 7 tel. 0235-2-18-74, fax (0235)2-47-23, e-mail universulsa@gmail.com
4. Numarul de înregistrare 1003606001038
– Data înregistrării – 25.11.1994
5. Activitatea principală (conform CAEM) -6820 inchirierea bunurilor imobiliare proprii
6. Capitalul social al entității de interes public la ultima zi a perioadei de raportare, lei 266 000-00
- 7.

cod ISIN	Nr. emisiunii	Valoarea nominală (lei)	Volumul emisiei (act.)	Suma emisiei (lei)	Nr. de înregistrare a emisiei	Data de înregistrare a emisiei
MD14UNIV1001	1	10 lei	26600	266 000 lei	8823	09.06.2011

8. Numărul acționarilor la ultima zi a perioadei de raportare 23
Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total:
 1. Covaliov –Rusu Georgeta Mihail 11893 acțiuni – 44,71%
 2. Muntean Serghei Ion 9614 acțiuni – 36,14%
 3. Popa Igor 1500 acțiuni – 5,63%
 4. Rusu Pavel 1818 acțiuni – 6,83%
9. Informația privind societatea de registru:
SA „Grupa Financiară”, mun. Chișinău, str. Ismail, 88/1, etaj. 4, nr. autorizației de activitate nr. 0001 din 31.12.2014, Director Viorica Bondarev, contract nr. 766 din 29.01.2019, Tel. 022-273713; Fax 022-271845
10. Persoanele cu funcții de răspundere ale entității
Organului executiv:
Rusu Pavel – director societății.
Podoprigora Larisa – contabil-sef
11. Membrii comisiei de cenzori:
 1. Boldurat Diana – contabil-sef SRL „Fisavru”
 2. Budu Ala – contabil-sef SRL „Tiramisa”
 3. Bandol Victoria – somer

Situatia financiară pentru perioada Simestru I anul 2019

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
Imobilizări corporale în curs de execuție	7 272 243	7 654 708
Terenuri	800 368	800 368
Mijloace fixe	792 392	692 341
Investiții imobiliare	7 162 253	7 025 721
Obiecte de mică valoare și scurtă durată	3 127	3 127
Creanțe comerciale	18 093	77 590
Avansuri acordate curente	52 034	68 616
Creanțe ale bugetului	1 172 260	1 115 030
Creanțe ale personalului		
Alte creanțe curente	2 508	2 501
Numerar în casierie și la conturile curente	43	5
Alte active circulante	694	694
Total active	17 276 015	17 440 701
Capital social	266 000	266 000
Rezerve	1 977 678	1 977 678
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	570 172	570 172
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		282 747
Alte elemente de capital propriu	4 713 060	4 713 060
Credite bancare pe termen lung	4 130 000	3 360 000
Împrumuturi pe termen scurt	3 740 000	3 975 000
Avansuri primite curente	1 751 011	1 981 239
Datorii față de personal		7 545
Datorii privind asigurările sociale și medicale		2 878
Datorii față de buget	57 639	388
Provizioane curente		
Alte datorii curente	70 455	303 994
Total pasive	17 276 015	17 440 701

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
Alte venituri din activitatea operațională	1 227 276	705 207
6. Cheltuieli administrative	932 450	422 460
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională	43 913	
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	250 913	282 747
11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	57 507	
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	193 406	282 747

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
c) rezerve prevăzute de statut;	193 406	282 747
e) investirea în vederea dezvoltării producției;	183 735	9 670

III. Entitatea de audit: - Comisia de cenzori al Societății.

IV. Raportul situațiilor financiare anuale au fost întocmit la data de 31 iulie 2019 Comisiei de Cenzori.

VI. Declarațiile persoanelor responsabile ale entității de interes public (conform pct. 15 smp. 4) și pct. 19 smp. 4) din Regulament).

Prin prezenta, eu contabilul șef al SA „Universul”, Podoprigora Larisa, nesilita de nimeni și în plină conștiință, declar pe propria răspundere, ca situațiile financiare pentru SIMESTRU I ANUL 2019 al Societății a fost întocmit în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale și Internaționale de Contabilitate în vigoare și oferă o imagine și o evoluție corectă asupra elementelor patrimoniale, pozitive financiare, a rezultatelor activității entității și a performanțelor financiare ale întreprinderii. Modul de calcul al taxelor către bugetul de stat precum și achitățile au fost calculate și transferate, conform cerințelor în vigoare în termenii prestabiliti. Abateri de la principiile de baza și caracteristicile calitative prevăzute în Standardele Naționale de Contabilitate nu au fost comise. Indicatorii situațiilor financiare au fost determinate în baza metodelor și procedurilor prevăzute în politicile contabile interne ale Societății.

VII. Informații privind evenimentele importante, care au avut loc pe parcursul perioadei de raportare

Nr. d/o	Denumirea evenimentului	Data producerii evenimentului	Data adoptării deciziei corespunzătoare	Sursa în care s-a publicat comunicatul privind deciziile aprobate	Data publicării comunicatului
1	Convocarea adunării generale ordinare anuale	26.06.2019		Capital Market	03.07.2019

Director S.A. Universul

Contabil șef

Pavel Rusu

Larisa Podoprigora.

Raportul semestrial al entității de interes public „RED-Nord” SA**I. Date generale privind entitatea de interes public.**

1. Perioada de raportare: I semestru anul 2019.
2. Denumirea completă a entității de interes public: Rețelele Electrice de Distribuție Nord, SA.
3. Entitatea de interes public reprezintă: un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.
4. Sediul, nr. de telefon/fax, pagina web oficială, e-mail: MD 3100 m. Bălți, str. Ștefan cel Mare 180” A”. Tel: 0(231)53100, fax: 0(231)53118, pagina web: www.rednord.md, e-mail: anticamera@rednord.md.
5. Numărul și data înregistrării la organul înregistrării de stat: IDNO 1003602006563 din 03.11.1997.
6. Activitatea principală (conform CAEM): D3513 – distribuția energiei electrice.
7. Capitalul social al entității de interes public la ultima zi a perioadei de raportare, 245 379 280 lei
8. Numărul total de valori mobiliare emise de emitent, tipul și clasa valorilor mobiliare, principalele caracteristici, cu indicarea valorii nominale și a codului ISIN:

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD14RED1002	12 268 964	20	X	–	–

9. Informația privind numărul acționarilor la ultima zi a perioadei de raportare – 1(unu).
10. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acțiunile transmise în custodie, și beneficiarii efectivi, cu specificarea numărului și cotei acțiunilor deținute:

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot, unități		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Agenția Proprietății Publice, 1006601001090	–	12 268 964	–	100

11. Informația privind entitatea care asigură ținerea registrului acționarilor:
Registratorul: S.A. „Registru”, m. Chișinău, str. Ciusev, 47; Ștefan Mițu, tel. 27-84-90, contract nr. 205 din 14.05.2015.
12. Se prezintă exclusiv în cadrul raportului anual al entității.
13. Lista persoanelor care acționează în mod concertat cu emitentul, la ultima zi a perioadei de raportare:

Nr. d/o	Numele, prenumele	Funcția deținută	Data numirii/alegerii în funcție
a) Membrii Consiliului			
1	Andrei Ivancov	Președintele consiliului	22.05.2019
2	Natalia Vrabie	Membru consiliului	22.05.2019
3	Țordea Mihail	Membru consiliului	22.05.2019
4	Veronica Ursu	Membru consiliului	22.05.2019
5	Costin Iulia	Membru consiliului	22.05.2019
6	Magdol Nicolae	Membru consiliului	22.05.2019
b) Membrii organului executiv			
1	Valeriu Grumeza	Director general interimar	02.03.2018
c) Membrii Comisiei de cenzori			
1	Mardari Serghei	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019
2	Ala Vizir	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019
3	Lilia Berdan	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019
4	Cristal Felicia	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019
5	Demidenco Tatiana	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019
d) Alte persoane cu funcții de răspundere, inclusiv conducătorul filialei sau reprezentanței, contabilul-șef etc.			
1	Codrean Tatiana	Contabil șef	19.06.2019

14. Modificări în lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului:

Nr. d/o	Numele, prenumele	Funcția deținută	Data numirii în funcția deținută	Data eliberării din funcția deținută
I. Modificări în lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului				
a) Membrii Consiliului				
1	Denis Tumuruc	Membru consiliu		21.05.2019
2	Sergiu Strătilă	Membru consiliu		21.05.2019
3	Eugenia Pietraru	Membru consiliu		21.05.2019
4	Iuliana Drăgălin	Membru consiliu		21.05.2019
5	Vasile Vulpe	Membru consiliu		21.05.2019
6	Andrei Ivancov	Președinte consiliu	22.05.2019	
7	Mihail Țirdea	Membru consiliu	22.05.2019	
8	Lilia Pali	Membru consiliu	22.05.2019	25.06.2019

9	Iulia Costin	Membru consiliu	22.05.2019	
10	Nicolae Magdăl	Membru consiliu	22.05.2019	
	b) Membrii organului executiv			
	-	-	-	-
c) Membrii Comisiei de cenzori				
1	Felicia Cristal	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019	
2	Serghei Mardari	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019	
3	Tatiana Demidenco	Membru comisiei de cenzori	22.05.2019	
4	Dumitru Sirbu	Membru comisiei de cenzori		21.05.2019
5	Ecaterina Turcanu	Membru comisiei de cenzori		21.05.2019
6	Jomiru Serghei	Membru comisiei de cenzori		21.05.2019
d) Alte persoane cu funcții de răspundere, inclusiv conducătorul filialei sau reprezentanței				
1	Petru Cojocaru	Contabil șef		19.06.2019
2	Tatiana Codrean	Contabil șef	19.06.2019	

15. Statutul entității de interes public:
12.01.2018 – data înregistrării Statutului SA "RED-Nord" la instituția publică Agenția Servicii Publice. Statutul este plasat pe pagina web a întreprinderii.

16. Informația privind dezvoltarea publică a raportului anual:
Publicarea raportului semestrial al întreprinderii se efectuează pe pagina web a întreprinderii și în ziarul Capital Market (în ediția din 18.09.2019).

II. Situațiile financiare semestriale:

Situațiile financiare sunt publicate în Raportul semestrial al entității plasat pe pagina web: www.rednord.com

III. Entitatea de audit:

Auditorul: Întreprinderea Mixtă Moldo-Engleză "First Audit International" S.A.; or. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 61, of. 7; tel. 022213452 administrator Sergiu Șoimu, contractul nr. 448 din 05.08.2019. Certificatul de înregistrare în Registrul de stat al societăților de audit – AMMI nr. 051494 din 13.03.2015 – 13.03.2020. Certificat de înregistrare al auditorului în Registrul de Stat al auditorilor s. AG nr. 000119 din 08.02.2008.

IV. Raportul de revizuire a situațiilor financiare, în cazul în care acestea au fost revizuite, sau notificarea privind lipsa respectivului raport: nu a avut loc.

V. Raportul intermediar (semestrial) al conducerii: Raportul intermediar (semestrial) al conducerii este publicat în Raportul semestrial al entității plasat pe pagina web: www.rednord.com.

VI. Declarațiile persoanelor responsabile ale entității de interes public: Declarațiile persoanelor responsabile ale entității de interes public sunt publicate în Raportul semestrial al entității plasat pe pagina web: www.rednord.com.

VII. Informații privind evenimentele importante, care au avut loc pe parcursul perioadei de raportare:

Nr. d/o	Denumirea evenimentului	Data producerii evenimentului	Organul de conducere autorizat, care a luat decizia corespunzătoare, și data adoptării deciziei	Sursele unde s-a dezvoltat public decizia organului de conducere autorizat, data publicării
1	Convocarea adunării generale a acționarilor	22.05.2019	Consiliul Societății 12.04.2019	Capital Market 24.04.2019

IX. Semnarea

Director general interimar
Contabil-șef

Andrei Ivancov
Tatiana Codrean

Compania de Asigurări "Moldova-Astrovaz" SA

La data de 03 septembrie 2019 în incinta oficiului amplasat pe adresa: mun. Chișinău, str. A. Șciusev 42 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor cu prezența acționarului unic al CA "Moldova-Astrovaz" SA. cu o cotă de participare la capitalul social – 100%, nr. de acțiuni 280 buc.

DUPĂ DEZBATERI ȘI DELIBERĂRI, ACȚIONARUL PREZENT A HOTĂRÎT CU UNANIMITATE URMĂTOARELE:

- A aproba Planul de remediere financiară.

Stimate acționar "Velist" S.C.A.!

Organul executiv "Velist" S.C.A. convoacă adunarea generală extraordinară cu prezența acționarilor "Velist" S.C.A., care va avea loc la 03 octombrie 2019 pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea Leșilor, 5 (intrarea din spate).

ORDINEA DE ZI:

- Procurarea de "Velist" S.C.A. a 3 imobile de pe str. Calea Leșilor, 5, mun. Chișinău.

Începutul adunării – la 16:30. Înregistrarea – de la 16:00.

Lista acționarilor este întocmită la data evidenței de 12 septembrie 2019.

Cu materialele către adunare se poate de cunoscut începând cu 23 septembrie 2019 pe adresa: mun. Chișinău, str. Calea Leșilor, 5, cabinetul administratorului, în zilele lucrătoare în orele 14:00-17:00.

La adunare asupra sa de avut document de identitate și procură în caz de reprezentare a interese-urilor altor persoane.

Organul executiv "Velist" S.C.A., tel. 069201676.

S.A. „Baza Transportului Auto Nr. 35 din Sîngerei”,

aduce la cunoștință tuturor acționarilor decizia privind încheierea tranzacției de proporție – transmiterea în ipotecă a Bunurilor imobile situate pe adresa or. Sîngerei str. 1 Mai nr. 27, nr. 27/b și nr. 27/c în valoarea de ipotecă 2647300 MDL.

Compania de asigurări „Garantie” S.A.,

În temeiul Regulamentului cu privire la dezvoltarea informației de către emitenții de valori mobiliare, a pct. 9 din Regulamentul enunțat, precum și în temeiul Actului de constituire al entității de interes public, comunică despre publicarea raportului semestrial prevăzut de art. 7 alin. (2) al Regulamentului, care poate fi accesat pe pagina web – www.garantie.md, www.emitent-msi.market.md.

Stimate acționar "Vinia-Traian" S.A.!

În baza hotărârii Consiliului Societății "Vinia-Traian" S.A. din data de 16.09.2019 se anunță convocarea adunării generale extraordinare, cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 03.10.2019, ora 09.00 pe adresa: MD-5317, s. Găvănoasa, rl. Cahul, Republica Moldova în incinta întreprinderii.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea Codului de guvernanta corporativă, politici
- Aprobarea Regulamentului Consiliului Societății, Cenzorului, Organului executiv

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară este perfectată la data de 17.09.19 de „Grupa Financiară” S.A.

Înregistrarea acționarilor – între orele 08.30 – 09.00. Începerea adunării la orele 09.00

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării puteți lua cunoștința începând cu data de 18.09.2019 între orele 10.00-12.00 pe adresa: s. Găvănoasa, rl. Cahul, R. Moldova

Participanții la adunarea generală prezintă buletin de identitate, iar reprezentanții lor – procura autenticată conform legislației. În conformitate cu prevederile art. 29 (a) a Legii privind S.A. reamintim despre necesitatea actualizării datelor personale a acționarilor.

Relații la tel: 0 299 50473

În atenția Acționarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A.

STIMAȚI DOMNI,

Prin Decizia Consiliului Î.M. „Glass Container Company” S.A. din 17 septembrie 2019, s-a decis de a convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A., pentru ziua de 03 octombrie 2019, orele 11:00,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Examinarea informațiilor privind desfășurarea în continuare a activității, strategiei de dezvoltare și a posibilităților de atragere a investitorilor în cadrul Î.M. „Glass Container Company” S.A.

A ține adunarea generală extraordinară a acționarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10, cu prezența acționarilor.

A informa acționarii Î.M. „Glass Container Company” S.A. despre ținerea adunării generale extraordinare prin aviz public și suplimentar prin aviz poștal.

A întocmi lista acționarilor Î.M. „Glass Container Company” S.A., care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară, prin intermediul "Registru" S.A., conform situației din 17 septembrie 2019.

A familiariza acționarii Î.M. „Glass Container Company” S.A. cu materialele din ordinea de zi a adunării generale extraordinare, începând cu 24 septembrie 2019, în orele de lucru de la 10:00 până la 16:00, la sediul societății, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10.

A înregistra acționarii Î.M. „Glass Container Company” S.A., pe 03 octombrie 2019 de la orele 10:30 până la orele 10:50 la sediul societății, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor, 201/10.

Lichidatorul SA «Mandatar Invest»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 04 octombrie 2019 în sala festivă a SA „JLC” situată în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90. Înregistrarea acționarilor va avea loc de la ora 8.00 până la 08.55. Începutul adunării – la ora 09.00. În caz de absență a cvorumului, adunarea generală extraordinară repetată a acționarilor va avea loc la data de 25 octombrie 2019, pe adresa: mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 90, în sala festivă SA „JLC”, începutul adunării – ora 09.00. Înregistrarea acționarilor va avea loc de la 08.00 până la 08.55.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Cu privire la aprobarea listei creanțelor (creditorilor).
- Cu privire la aprobarea activelor societății.
- Împunerea lichidatorului de a efectua înstrăinarea activelor societății.
- Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 17 septembrie 2019. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, de la 11-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, 22/1, of. 60.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

“BANCA SOCIALĂ” S.A.

În proces de lichidare

/IDNO-1002600035719/

aduce la cunoștința potențialilor cumpărători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitațiilor "cu strigare", de vânzare a valorilor mobiliare în loturi unice în perioada 20.09.2019-21.10.2019, începutul licitației – 07.10.2019, după cum urmează:

"Alliance Investments Group" SA (IDNO-1002600029347) cantitatea de acțiuni 232,485 la preț de – 0.90 lei per acțiune, valoarea totală – 209,236.50 lei.

Bunurile mobiliare se vând în condiții speciale prevăzute de legislația RM.

Doritorii pot lua cunoștință de bunurile expuse la vânzare și procedura de vânzare a activelor nominalizate mai sus, în zilele de lucru între orele 10:00-16:00, la sediul "BANCA SOCIALĂ" S.A. în proces de lichidare pe adresa: MD-2005, RM, mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu-Bodoni 61 (tel. 067563068) și la Societatea de investiții VALINVEST S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Gh. Iablocikin 5/1 (tel: 079778164).

Вниманию акционеров предприятия АО «Апэ-Термо»

На основании решения Совета Общества, извещаем акционеров о созыве ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ в очной форме 30 сентября 2019 г. по адресу мун. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 108, зал заседания предприятия. Начало собрания в 11-00 ч. Регистрация участников с 10-00 до 10-50 ч.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Отчёт предыдущего состава Совета АО Апэ-Термо.
- Избрание нового состава Совета АО «Апэ-Термо».
- Утверждение директора АО «Апэ-Термо».
- Разное.

Акционеры могут участвовать на собрании при предъявлении документа, удостоверяющего личность, а их представители – по доверенности, заверенной в порядке, установленном законодательством.

Farmacia "La Crângușor" SA

În conformitate cu art. 83 al Legii privind Societățile pe acțiuni, "Farmacia "La Crângușor" SA informează acționarii săi, ca la 12 septembrie 2019 a fost încheiat Contract de vânzare-cumpărare a imobilului (cu rezerva proprietății).

Informații la tel. 069 15 67 15.

Raportului semestrial al entității de interes public "Costesti" SA

I. Date generale privind entitatea de interes public.

1. Perioada de raportare 01.01.2019-30.06.2019
2. Denumirea completă a entității de interes public Întreprinderea Piscicolă Costesti SA
3. Entitatea de interes public reprezintă:
 - un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată.
4. Sediul, MD6813 s Costești r-I Ialoveni str Ștefan cel Mare 71
nr. de telefon/fax, 026851396
pagina web oficială, e-mail contabilitate@lacostesti.md ip.costesti@yahoo.com
5. Numărul și data înregistrării la organul înregistrării de stat 1003601006902
6. Activitatea principală (conform CAEM) 0322 Acvacultura în ape dulci
7. Capitalul social al entității de interes public la ultima zi a perioadei de raportare, lei 821650
8. Numărul total de valori mobiliare emise de emitent, tipul și clasa valorilor mobiliare, principalele caracteristici, cu indicarea valorii nominale (fixate) și a codului ISIN MD14OSTE1002 82165
9. Informația privind numărul acționarilor la ultima zi a perioadei de raportare 300
10. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acțiunile transmise în custodie, și beneficiarii efectivi, cu specificarea numărului și cotei acțiunilor deținute
 - Bivol Zinovia Grigore-5276 acțiuni -6.421%
 - Diaconu Gheorghe Ion-58159 acțiuni-70.783%
11. Informația privind entitatea care asigură ținerea registrului acționarilor:
Denumirea completă, sediul, nr. telefon/fax, nr. licenței, numele, prenumele conducătorului, data și numărul contractului -Denumirea completă, sediul, nr. licenței, numele și telefonul conducătorului, data și numărul contractului Compania "Registru" S.A., adresa: MD-2001, or. Chișinău str. Sciusev 47, autorizația nr. 0002 din 14/01/15-14/01/20, conducătorul: Ștefan Mîțu, tel. 27-11-77
12. Lista persoanelor care acționează în mod concertat cu emitentul, la ultima zi a perioadei de raportare, în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 171/2012 – se prezintă exclusiv în cadrul raportului anual al entității, separat pe categorii și subcategorii de persoane, în succesiunea și astfel precum sunt structurate în Formularul nr. 1 din Regulament (fără coloanele 2 și 3), cu concretizarea criteriului de afiliere a entității cu aceste persoane (ex.: Președinte/membru al Consiliului; soț/frate/soră/ alte rude ale persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului; deținerea controlului a ___% din acțiunile/participațiunile societății comerciale (de specificat mărimea concretă) este controlată în limita a ___% din acțiunile cu drept de vot emise (de specificat mărimea concretă), etc.
 - I. Membrii Consiliului:
 1. Mutoi Nicolae
 2. Bivol Nicolae Ion
 3. Țonu Mihail
 4. Bivol Dumitru
 5. Bivol Costantin
 - II. Membrii organului executiv:
 1. Diaconu Gheorghe
 - III. Membrii Comisiei de cenzori
 1. Firma Novoaudit SRL
 - IV. Persoanele afiliate persoanei fizice în virtutea relațiilor de rudenie inclusiv:
 1. Mutoi Maria
 2. Bivol Zinovia
 3. Țonu Galina
 4. Bivol Marcela
 5. Bivol Angela
 6. Diaconu Gheorghe Gheorghe
 7. Diaconu Elena
 8. Bivol Veronica Gheorghe
 9. Diaconu Alexei Gheorghe
13. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale entității (membrii consiliului, membrii organului executiv, membrii comisiei de cenzori, alte persoane cu funcții de răspundere) – se prezintă doar în cadrul raportului semestrial al entității, cu indicarea numelui, prenumelui, a funcției și datei numirii/alegerii în funcția respectivă.
14. Modificări în lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului, precum și în lista persoanelor cu care acestea acționează în mod concertat în perioada raportată – se prezintă exclusiv în cadrul raportului semestrial al entității, în formatul prenotat în Formularul nr. 2 din Regulament (fără coloanele 3 și 7).
15. Statutul entității de interes public /modificări la statut (data înregistrării la organul înregistrării de stat).
16. Informația privind dezvăluirea publică a raportului anual/semestrial al entității, cu indicarea sursei și datei unde/când acesta a fost dezvăluit public (prin MSI, pe propria pagină web oficială) și, după caz, indicarea denumirii și datei ediției/lor periodice, prevăzute în statutul entității, în care a fost publicat comunicatul privind disponibilitatea raportului anual/semianual al entității. – Capital Market

II. Situațiile financiare anuale (prezentate Biroului Național de Statistică) / semestriale (întocmite conform prevederilor pct. 19 din Regulament).

Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
ACTIV		
1. Active pe termen lung		
1.1 Active nemateriale	0	0
1.2 Active materiale pe termen lung	14 270 091	14 745 379
Total capitolul 1	14 270 091	14 745 379
2. Active curente		
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	1 667 801	783 608
2.2 Creanțe pe termen scurt	476 947	367 828
2.4 Mijloace bănești	136 921	21 929
2.5 Alte active curente	945	618
Total capitolul 2	2 282 614	1 173 983
Total activ	16 552 705	15 919 362
PASIV		
3. Capital propriu		
Capital statutar	821 650	821 650
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	821 650	821 650
Rezerve stabilite de legislație	889 840	889 840

Rezerve prevăzute de statut	139 754	139 754
Alte rezerve	8 266 737	2 780 773
Total 3.2 Rezerve	9 296 331	3 810 367
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente	0	0
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	0	7 623 701
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	2 113 590	
Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	2 113 590	7 623 701
Total 3.4 Capital secundar	0	0
Total capitolul 3	12 231 571	12 255 718
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung		0
Total capitolul 4		0
5. Datorii pe termen scurt		
5.1 Datorii financiare pe termen scurt	2 656 200	2 415 400
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	1 027 639	403 149
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	637 295	845 095
Total capitolul 5	4 321 134	3 663 644
Total pasiv	16 552 705	15 919 362

Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vânzări	18 558 420	7 768 587
2. Costul vânzărilor	11 096 743	4 762 692
3. Profitul brut (pierdere globală)	7 461 677	3 005 895
4. Alte venituri operaționale	19 250	17 915
5. Cheltuieli comerciale	1 110 663	485 080
6. Cheltuieli generale și administrative	3 717 607	1 844 910
7. Alte cheltuieli operaționale	256 404	113 732
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	2 396 253	580 088
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)		0
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	-20 325	-8 738
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	2 375 928	571 350
13. Profitul (pierdere) perioadei raportate până la impozitare	2 375 928	571 350
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit		74 599
15. Profitul net (pierdere netă)	2 375 928	496 811

Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
2. Activele nete ale emitentului	12 231 571	12 255 718
3. Activele nete ale emitentului în raport la:	148.87	149.16
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	28.92	6.05
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți	0	0

III. Entitatea de audit:

Denumirea completă a entității de audit, sediul și numărul de telefon al entității de audit, numele, prenumele administratorului, data și numărul contractului de audit, numărul și data eliberării Certificatului de înregistrare a entității de audit în Registrul public al entităților de audit, numărul și data eliberării Certificatului de înregistrare al auditorului în Registrul public al auditorilor.

Denumirea: „Novaudit” SRL

Adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia, 38, ap. 200

Tel: 022-63-84-96

Numele, prenumele și telefonul conducătorului: Novac Ion, tel. 069187559

Data și numărul contractului de audit: nr. 4 din 18.11.2016

Seria, numărul și data eliberării licenței: seria A MMII, nr. 048702 din 18.05.2015-18.05.2020

IV. Raportul integral al auditorului asupra situațiilor financiare anuale cu indicarea datei întocmirii raportului.

În cazul situațiilor financiare interimare (semestriale) – raportul de revizuire a situațiilor financiare, în cazul în care acestea au fost revizuite, sau notificarea privind lipsa respectivului raport.

V. Raportul anual al conducerii, întocmit conform Legii nr. 287/2017 și pct. 15 sbp. 3) din Regulament, și, corespunzător, raportul intermediar (semestrial) de activitate al conducerii, întocmit conform pct. 19 sbp. 3) din Regulament.

VI. Declarațiile persoanelor responsabile ale entității de interes public (conform pct. 15 sbp. 4) și pct. 19 sbp. 4) din Regulament).

Notificarea: Prin prezenta certific ca informația prezentată este deplină și autentică.

Semnăturile persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului, ștampila:

Administratorul emitentului
Contabilul-șef al emitentului

Diaconu Gheorghe
Țonu Galina

VII. Informații privind evenimentele importante, care au avut loc pe parcursul perioadei de raportare – se întocmește în conformitate cu prevederile pct. 28 și forma prescrisă în Formularul nr. 3 din Regulament. – în perioada respectivă evenimentele nu au avut loc

VIII. Date anuale privind tranzacțiile efectuate de către emitent cu propriile sale acțiuni, care vor cuprinde cel puțin următoarea informație:

- a) motivele achiziționării/răscumpărării efectuate în cursul anului financiar;
 - b) numărul și valoarea nominală (fixată) ale acțiunilor achiziționate/ răscumpărate și înstrăinate în cursul anului financiar și cota parte pe care o reprezintă acestea din capitalul social;
 - c) contravaloarea acțiunilor achiziționate/ răscumpărate și înstrăinate;
 - d) numărul total al acțiunilor achiziționate/răscumpărate deținute de emitent la finele perioadei de gestiune și cota parte pe care o reprezintă acestea din capitalul social.
- nu există

IX. Semnarea

Raportul va fi semnat de un membru al Consiliului, de către organul executiv și de către contabilul-șef al entității de interes public.

Membru al Consiliului
Organul executiv
Contabil șef

Mutoi Nicolae
Diaconu Gheorghe
Țonu Galina

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

Деньги, выявляющие дух предпринимательства

3

Сколько будем платить за газ?

4

ВВП Молдовы в первом полугодии вырос на 5,2%

ВВП Молдовы достиг в первом полугодии 90,889 млрд леев (\$5,106 млрд) в текущих рыночных ценах, увеличившись в реальном выражении на 5,2%, по сравнению с аналогичным периодом 2018 г.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в Национальном бюро статистики (НБС), валовая добавленная стоимость в целом по экономике возросла на 5,9%, повлияв на рост ВВП на 5,1% и составив в ВВП 86,3%.

Наиболее положительное влияние на рост ВВП оказали следующие виды деятельности: строительство (+2,2%), ВДС которого возросла на 26,7%, а вклад в формирование ВВП составил 9,8%; оптовая и розничная торговля; техническое обслуживание и ремонт автотранспортных средств и мотоциклов; транспорт и хранение; деятельность по размещению и общественному питанию (+1,1%), ВДС которых возросла на 5,7%, а вклад в формирование ВВП составил 19,5%. Также росту ВВП способствовали: добыча полезных ископаемых; обрабатывающая промышленность; производство и обеспечение электро- и теплоэнергией, газом, горячей водой; кондиционирование воздуха; водоснабжение; очистка и обработка отходов и восстановительные работы (+0,6%), ВДС которых возросла на 3,6%, а вклад в формирование ВВП составил 15,3%; информационные услуги и связь (+0,5%), ВДС которых возросла на 10%, а вклад в формирование ВВП составил 5,5%.

С точки зрения использования ВВП, рост обусловлен за счет ва-

лового накопления основного капитала (+4,8%), объем которого увеличился на 20,3%, а удельный вес в ВВП составил 26%; а также конечного потребления домашних хозяйств (+1,6%). Его объем увеличился на 1,8%, а удельный вес в ВВП составил 81%.

Отрицательное влияние на индекс физического объема ВВП оказал чистый экспорт (-0,6%),

как результат значительного превышения доли импорта товаров и услуг (60,2%) над долей экспорта товаров и услуг (33,3%).

По данным НБС, ВВП во втором квартале составил 49,704 млрд леев (\$2,792 млрд) в текущих ценах, увеличившись за год в реальном выражении на 5,8%, а с учетом сезонных корректировок – на 5,2%.

Справка «ИНФОТАГ»: В 2018 г. ВВП Молдовы составил по итогам 2018 г. 190 млрд леев (\$11,176 млрд) в текущих рыночных ценах, увеличившись за год в реальном выражении на 4%. На 2019 г. Минэкономики прогнозирует рост экономики в пределах 3,7%. МВФ и ЕБРР менее оптимистичны, и считают, что он не превысит 3,5%, а Всемирный банк и вовсе прогнозирует 3,4%.

Курс валют на 18.09.2019 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.7138
EUR	1	19.5269
UAH	1	0.7143
RON	1	4.1228
RUB	1	0.2759

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Внимание читателей!

Газеты Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

НКФР начинает разработку поправок в законодательство о страховании

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) объявляет о начале процедуры разработки и продвижения законопроекта о Национальном гарантийном фонде в страховании.

Разработка законопроекта о Национальном гарантийном фонде в страховании вытекает из положений ст. 46 Закона №407/2006 о страховании и преследует цель гарантирования прав и интересов страхователей – владельцев полисов внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности в случае начала процедуры неплатежеспособности страховщика. Создание фонда является императивом в деле защиты потребителей финансовых услуг и предусматривает формирование страховых резервов на случай угрозы неспособности страховщика выполнить свои обязательства.

Для повышения эффективности разработки указанного законопроекта просим всех заинтересованных субъектов принять активное участие и направлять свои предложения.

Предложения принимаются до 23 сентября 2019 года в электронном формате по адресу: tatiana.ciobanu@cnpf.md, cristina.izman@cnpf.md.

Контактное лицо: Кристина Изман, заместитель главы генерального управления по страхованию, тел: 0 (22)859 480.

Подпишись!

Подпишись на газету

Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 16 сентября Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

РЕГУЛИРОВАНИЕ:

- Административный совет одобрил законопроект о внесении изменений в некоторые законодательные акты в целях исполнения Национального плана мер по внедрению Соглашения об ассоциации Республика Молдова – Европейский союз и Плана мер по внедрению Стратегии развития небанковского финансового рынка на 2018 – 2022 гг. Изменения связаны с деятельностью рейтинговых кредитных агентств рынка капитала;
 - другой разработанный законопроект, одобренный Административным советом, связан с внесением изменений в Закон №171/2012 о рынке капитала для соответствия законодательства в сфере рынка капитала с недавними поправками, внесенными в ряд законодательных актов, в том числе в Закон о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, Кодекс об административных правонарушениях, Закон о Едином центральном депозитарии ценных бумаг.
- Оба законопроекта будут направлены в Министерство финансов для проведения процедуры визирования / экспертизы и публичных слушаний.
- Постановление об изменении Положения о публичных предложениях о купле в целях улучшения нормативной базы в сфере предложений на приобретение и процедур отзыва ценных бумаг, принадлежащих миноритарным акционерам, а также для его соответствия положениям Закона №202/2017 о банковской деятельности и Закона №114/2012 о платежных услугах и электронных деньгах.

АВТОРИЗАЦИЯ:

- допуск к торгам на регулируемом рынке ценных бумаг, выпущенных Акционерным обществом CENTRINDMONTAJ (ISIN: MD14NTAJ1008);
- регистрация в Государственном реестре ценных бумаг:
 - ценных бумаг, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций Акционерного общества TRANSCLAIMS, на сумму 2 119 000 леев в количестве 2 119 простых именных акций номинальной стоимостью 1000 лей каждая, за счет денежных средств;
 - ценных бумаг, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций Акционерного общества CENTRUL II на сумму 5 322 312 леев в количестве 5 322 312 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей каждая, за счет денежных средств;
- разрешение реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью АО ZILANT;

- переоформление лицензии Страхового общества GENERAL ASIGURĂRI SA, выданной на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование) на неограниченный срок, путем замены приложения к лицензии с дополнением:
 - Класса 10 «Страхование автогражданской ответственности» обязательным страхованием гражданской ответственности перевозчиков перед пассажирами;
 - Класса 11 «Страхование авиагражданской ответственности» обязательным страхованием гражданской ответственности перевозчиков перед пассажирами;
 - Класса 13 «Страхование общей гражданской ответственности» специальными условиями страхования общей гражданской ответственности лиц, эксплуатирующих опасные промышленные объекты;
- утверждение назначения Дойны Попович в должности управляющего BAR PRACTIC-ASIG SRL, с выдачей соответствующего разрешения;
- включение в список субъектов аудита, допущенных к проведению аудита страховщиков (перестраховщиков) следующих компаний: DELOITTE & TOUCHE SRL и DD CONSULTING SRL;
- отзыв лицензии Страхового-перестраховочного брокера TEGO GRUP SRL по собственному заявлению на право осуществления посреднической деятельности в страховании и обеспечение соблюдения брокером законодательства, в том числе выплаты долгов перед страховщиком, образованных из сумм, полученных как страховые премии;
- утверждение цены продажи согласно актам переоценки ценных бумаг, принадлежавших доверительному управляющему BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAȘTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FEROVIAȚILOR SA, которые выставляются на продажу в порядке, установленном законодательством.

НАДЗОР

- рассмотрение результатов комплексной проверки соблюдения АЕІ CAȘUNCA законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций за период деятельности 01.06.2016 – 31.05.2019 и предписание принять соответствующие меры;
 - проведение тематической проверки соблюдения законодательства АЕІ MICROÎMPRUMUT в сфере оказания и продвижения услуг и Норм финансовой предосторожности ссудо-сберегательных ассоциаций за период деятельности 01.12.2018 – 31.08.2019;
 - утверждение Плана финансового оздоровления СА MOLDOVA-ASTROVAZ SA на девять месяцев.
- Кроме того, отдельным решением Административный совет НКФР распорядился отменить временное специальное управление в СА MOLDASIG SA.

Пресс-служба НКФР

На регулируемом рынке корпоративных ценных бумаг Молдовы превалируют акции банков

На рынке корпоративных ценных бумаг Молдовы проводится небольшое количество сделок с бумагами эмитентов. Как передает агентство «ИНФОТАГ», в настоящее время в листинге значатся бумаги нескольких эмитентов, в основном коммерческие банки.

Часть бумаг представлена банками, которые, согласно предписаниям регулятора рынка – Национального банка и Национальной комиссии по финансовому рынку, аннулировали пакеты акций непрозрачных акционеров, действовавших согласованно, и выпустили новые эмиссии для продажи их на публичном рынке.

К таким бумагам относятся акции FinComBank и Energbank. В листинге на продажу выставлено 475 478 акций FinComBank по 260,66 лея за акцию. Бумаги Energbank продаются сразу четырьмя пакетами: 192 099 штук по 238,55 лея за акцию, 79 600 – по 212,42 лея, 3 368 – по 212,42 лея и 137 854 – по 238 лея.

В листинге на продажу фигурируют бумаги системных банков: самого крупного финансового учреждения республики – Moldova Agroindbank (MAIB) и

первого частного банка Молдовы – Victoriabank. В последнем банке контрольным пакетом владеют Banca Transilvania и ЕБРР.

В заявке на продажу акций MAIB указана цена в 2 808 леев за акцию номиналом 200 леев. По такой цене покупатель готов приобрести 88 акций этого эмитента. Вторая заявка выставлена в секции на покупку – девять акций MAIB покупатель готов приобрести по 2 700 леев за штуку.

С бумагами Victoriabank в листинге указаны три заявки – две на продажу и одна на покупку. По цене 74 лея за акцию номиналом 10 леев акционер готов продать 76 бумаг. Во второй заявке на продажу выставлено 19 000 акций по 78,21 лея за штуку. В заявке на покупку акций этого эмитента «висит» запрос на приобретение 76 акций по цене 64 лея за штуку.

Инвесторы предлагают изменения в законодательстве о наказаниях за совершение экономических преступлений

Ассоциация иностранных инвесторов Молдовы предлагает поднять сумму ущерба экономического преступления для предварительного заключения виновного под стражу с 280 тыс. леев до 5 млн леев. Как передает агентство «ИНФОТАГ», это предложение озвучил ее председатель, являющийся одновременно спикером правления компании Sudzucker Moldova Александр Косс.

На форуме экономической прессы, посвященном 100 дням правительства, он сказал о назревшей необходимости внесения соответствующих изменений, имея в виду наказания за экономические преступления.

«В первую очередь, мы понимаем декриминализацию, что позволит перекалвалифицировать такого рода преступления с «серьезных» на менее «серьезные». Сейчас для возбуждения уголовного дела достаточно ошибки на 14 тыс. евро. И за это в Молдове уже в тюрьму можно сесть», – сказал он.

Для сравнения Александр Косс привел пример Германии, где минимальная сумма ущерба составляет 5 млн евро.

«И пока нет решения суда, подозреваемый находится на свободе, не имея никаких ограничений», – заметил он.

По словам председателя Ассоциации иностранных инвесторов, в Молдове эта мера неправомерно используется для оказания давления на деловых людей с целью получения доказательной базы. Человека только подозревают в экономических преступлениях, и для поиска доказательств вины заключают под стражу, ломая судьбы людям.

«Поэтому мы считаем, что не может быть предварительного заключения за экономические преступления, ущерб которых не превышает 5 млн леев», – сказал Косс, сообщив, что это предложение Ассоциация укажет в очередном выпуске своей «Белой книги», которую представит 1 октября.

Говоря о значимости наличия в РМ честной и прозрачной юстиции, председатель Ассоциации инвесторов отметил, что республике необходимо работать в деле специализации судей по таким направлениям, как конкуренция, интеллектуальное право, защита персональных данных, что востребовано и актуально сейчас для молдавского бизнеса.

Молдавские банки закрыли с начала года счета 67 компаний, из которых лишь две из Приднестровья

Национальный банк Молдовы (НБМ) считает «ложной», «необоснованной» и «не соответствующей действительности» распространяемую информацию о «закрытии» молдавскими банками счетов предприятий левобережья Днестра.

В ответ на обращение корреспондента «ИНФОТАГ» с просьбой прокомментировать вопрос со счетами, высокопоставленный представитель НБМ сказал, что «реальная картина даже близко не соответствует тому, о чем пишут средства массовой информации (СМИ), в частности, приднестровского региона».

«На протяжении 2019 г. по вполне обоснованным причинам банки Молдовы закрыли корреспондентские счета 67 экономических агентов, в том числе двух предприятий, которые зарегистрированы в Молдове, но расположены и действуют в Приднестровье», – сказал собеседник.

По его словам, за это время лицензированные банки РМ отказались в открытии счетов 60 хозяйствующим субъектам, среди которых одно предприятие с левого берега Днестра.

«Хочу подчеркнуть, что данные об отказе в открытии банковских счетов, как и закрытии действующих, касаются всех 11-ти коммерческих банков Молдовы, а не одного или двух отдельно взятых банков», – отметил представитель НБМ.

Согласно данным НБМ, в банках Молдовы открыты счета 420 экономических агентов приднестровского региона, осуществляющих импортно-экспортные операции посредством молдавских банков.

Отказ в открытии счета или закрытии уже действующего банки Молдовы делают на основании внутренних регламентов по борьбе с отмыванием денег и предотвращении финансирования терроризма. Соблюдение этих регламентов затронуло всех клиентов банков РМ, а не только тех, которые расположены и действуют в приднестровском регионе.

«Молдавские банки были вынуждены принять меры в отношении тех клиентов, которые не подчинились требованиям этих регламентов», – сказал в заключение собеседник агентства, подчеркнув, что НБМ и впредь будет жестко контролировать соблюдение банками требований соглашения о борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма, подписанного и ратифицированного Республикой Молдова.

Деньги, выявляющие дух предпринимательства

Как бы долго мы не всматривались в показатели экономического роста и развития сельского хозяйства в Молдове, это никак не изменит нашу способность совершить прорыв в привлечении инвестиций в ту или иную сферу. Инвестиционные возможности по-прежнему ниже потребностей, например в сельском хозяйстве, тем более в условиях конкуренции, появившейся с открытием рынка.

Это главная причина, определяющая интерес к другим финансовым источникам, помимо внутренних. Да, иногда государство демонстрирует больше пунктуальности и открытости в процессе субсидирования аграрных проектов, но и здесь есть пределы, за которые желательно выйти. К тому же сельское хозяйство – это только одно звено в цепи бенефициариев. Большая часть остальных звеньев не является объектом государственного субсидирования, что подпитывает дискриминационный характер внедряемой государством политики.

Поэтому объявление о том, что грантовый компонент для малых и средних предприятий проекта «Повышение конкурентоспособности» (РАС II) продлен до 30 июля 2021 г., должно сыграть мобилизующую роль. Решение Всемирного банка принято по просьбе Министерства экономики и инфраструктуры и дополнено повышением лимита финансирования до 300 тыс. леев.

Благодаря этому проекту более ста компаний увеличили размер своего бизнеса и создали около 340 новых рабочих мест. Средний объем экспорта составил более 232 тыс. долларов. На сегодняшний день гранты получили более 140 компаний.

Большинство бенефициариев РАС II представляют агропродовольственный сектор и производство напитков – 31%, обрабатывающий сектор – 20%, текстиль – 14%, услуги – 14%, сельское хозяйство – 12%, информационные технологии и производство электронных компонентов – 9%.

Напомним, что грантовый компонент РАС II располагает бюджетом около 2,8 млн долларов и предоставляет грант малым и средним предприятиям в размере до 300 тыс. леев для одного экономического агента на заключение договоров об оказании услуг развития бизнеса и улучшения экспортного потенциала. До 30% от суммы гранта можно использовать для приобретения оборудования.

Наиболее востребованными услугами по развитию бизнеса, финансируемыми РАС II, были маркетинг и продвижение. Более

половины получателей грантов подали заявки на финансирование брендинга и разработку фирменного стиля, дизайна и упаковки, маркетинговых стратегий, сайтов интернет-магазинов. Среди других услуг, которые были востребованы бенефициарами РАС II, – сертификация в области систем управления качеством, внедрение информационных систем, исследование рынка, НИОКР, оптимизация внутренних процессов и др.

Можно вспомнить, что в 2006 – 2013 годах внедрялся проект РАС I с общим бюджетом на сумму 38,3 млн долларов США. Опубликованные по завершении внедрения проекта отчеты показали, что он оказал благоприятное влияние на частный сектор и усиление экспорта. РАС II внедряется в период 2015 – 2021 гг. с общим бюджетом в 45 миллионов долларов США. Проект направлен на улучшение бизнес-среды путем поддержки правительства в реализации стратегий, направленных на создание благоприятной бизнес-среды, сокращение ограничений и затрат на управление бизнесом. В то же время проект способствует развитию сектора малых и средних предприятий посредством облегчения доступа к среднесрочному и долгосрочному финансированию, укрепления институционального потенциала ODIMM и Агентства по инвестициям, предоставления грантов частным экономическим агентам, которые способствуют повышению конкурентоспособности экспорта и т. д.

Приоритетными задачами РАС II стали: (1) повышение конкурентоспособности компаний – экспортеров, рост возможностей экспорта компаний, которые не осуществляли экспорт, и создание связей с рынками сбыта; (2) повышение способностей частных компаний в сфере доступа к среднесрочному и долгосрочному финансированию; (3) улучшение деловой среды путем сокращения расходов на трансграничную торговлю.

Совокупная стоимость проекта составила 45 млн долларов США, источниками финансирования стали Всемирный банк из кредита IDA – на сумму 15 млн долларов

США и из займа Международного банка по реконструкции и развитию – 30 млн долларов США.

Вот несколько примеров без упоминания названий.

Компания-ветеран IT-рынка, ставшая первой молдавской компанией, выпустившей программное обеспечение на международный рынок, конкурирующая с серьезными брендами из Силиконовой Долины, получила поддержку РАС II для разработки внутреннего и внешнего анализа деятельности компании, стратегии развития на следующие три года и внедрение плана действий на три месяца. Стратегия развития должна обеспечить рост продаж и прибыльности в среднесрочной перспективе, а план действия преследует цель решения внутренних проблем, которые привели к потере конкурентоспособности в последние годы, в том числе перед местным стартапами.

Поставщик услуг хостинга получил безвозмездную поддержку на сумму 200.000 леев на автоматизацию деятельности отдела продаж. Разработан собственный сайт, адаптированный к нуждам клиентов из-за рубежа, и внедрена система менеджмента по связям с клиентами. Это было необходимо для улучшения предлагаемых услуг, роста конкурентоспособности и выхода на другие рынки.

Стартап в сфере IT-маркетинга, сертифицированный компанией Google в сфере цифровой рекламы, получил грант от проекта на разработку исследования рынка и бизнес-плана в других странах. Финансирование при помощи РАС II позволило выявить ряд инструментов и решения для того, чтобы стать экспортером услуг в сфере IT начиная с января 2017 года – менее чем через два года с момента появления на местном рынке. Полученные деньги (198.000 леев) ушли на проведение исследования рынка Румынии, разработку рекомендаций по появлению на новом рынке, прейскуранта цен и услуг, сметы расходов и комплексного бизнес-плана.

Конечно, есть и другие примеры, а все это доказывает, что запуск проектов финансирования – это не только деньги, которые невозможно получить из других источников. Это означает выявление духа предпринимательства – редкого цветка, который, если его не полить вовремя, превращается в обычный сорняк.

Константин ОЛТЯНУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnfp.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС «Victoriabank» S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI000002251311138MDL

Майя Санду:

«Правительство Молдовы продолжит продвигать амбициозные реформы и надеется получить от Евросоюза до конца этого года 2 транша макрофинансовой помощи»

Об этом премьер-министр Молдовы заявила в ходе встречи с генеральным директором Европейской комиссии по европейской политике соседства и переговорам по расширению Кристианом Даниэльссоном.

Стороны обсудили ход внедрения Соглашения об ассоциации РМ-ЕС, а также продвижение в выполнении условий для получения макрофинансовой помощи от Евросоюза.

Майя Санду выразила признательность европейским партнерам за долгосрочную помощь нашей стране и подтвердила твердое обязательство продолжать амбициозные реформы в рамках Соглашения об ассоциации с ЕС.

Глава Правительства подчеркнула важность европейской помощи в целом ряде ключевых областей: юстиции, борьбе с коррупцией, решении энергетической проблемы.

Также в ходе встречи была затронута возможность увеличения бюджетной поддержки в ближайшие годы.

«Мы надеемся как можно скорее увидеть и конкретные результаты, чтобы и граждане Молдовы почувствовали их. Мы обсудили внешнюю помощь со стороны ЕС, которую мы ожидаем до конца этого года. Мы полны решимости продвигаться очень быстро, чтобы все обязательства были выполнены вовремя и мы могли воспользоваться двумя траншами макрофинансовой помощи», – отметила Майя Санду.

Еврокомиссия высоко оценивает успехи, которых добилась новая власть в Молдове

Об этом заявил генеральный директор Европейской комиссии по европейской политике соседства и переговорам по расширению Кристиан Даниэльссон на встрече с премьер-министром Молдовы Майей Санду.

«С июня мы увидели правительство, решительно настроенное действовать во многих областях, которые имеют решающее значение для сотрудничества Молдовы и Евросоюза, в выполнении обязательств, взятых на себя в рамках Соглашения об ассоциации.

Речь идет о деполитизации учреждений, борьбе с коррупцией и реформе юстиции. Премьер-министр и Правительство сделали важные шаги в этом направлении в последние месяцы, и мы будем поддерживать эти усилия. Важно, чтобы все эти меры были выполнены», – уточнил Кристиан Даниэльссон.

В ходе диалога официальные лица обсудили ход внедрения Соглашения об ассоциации РМ-ЕС, а также продвижение в выполнении условий для получения макрофинансовой помощи от Евросоюза. Стороны также наметили дальнейшие приоритеты сотрудничества.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель:

Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель:

Национальная Комиссия по финансовому рынку

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Заместитель главного редактора:

Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов:

ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00002224911050MDL

BC «Victoriabank», S.A., fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств «Moldpres» и «InfoMarket».

Статьи, помеченные знаком ■, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах «Capital Market», отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии «Edit Tipar Grup» SRL

Сколько будем платить за газ? Будет или не будет контракт с концерном «Газпром»? Мы уже восемь лет задаемся этими вопросами.

Такой гамлетовской ситуацией «быть или не быть» пытаются воспользоваться политики, иногда возмущающие о наступлении «газового апокалипсиса». Но в итоге, несмотря на то, кто стоит у власти, враждебное или дружественное правительство Москвы, соглашения рано или поздно подписывают, и Молдова не остается без газа.

„Восхождение на Голгофу” с подписанием приложения к старому соглашению началось в 2011 году, когда истек срок действия контракта от 2006 года на поставки в 2007 году.

Контракт был подписан в декабре 2006 года и предусматривал постепенное повышение цены на импорт газа. В результате закупочная цена выросла в среднем с 76,1 доллара США за кубометр в 2005 году до примерно 400 долларов за кубометр газа в четвертом квартале 2011 года. Только в 2011 году закупочная цена выросла примерно на 35 процентов, а тариф для бытовых потребителей вырос на 26%. Негативным следствием этого стало сокращение потребления. Импорт газа снизился с 1418,6 млн кубометров в 2005 году до 1187,8 млн кубометров в 2010 г.

В 2011 году пришло время вести переговоры по контракту на более долгосрочный период, как желали власти. Дискуссии с вице-председателем российского концерна Валерием Голубем начались в июне. Республика Молдова объявила, что российский поставщик газа попытается приблизиться к европейской практике. До 2011 года европейские страны обязаны были оплачивать контрактный объем газа, даже если потребили меньший объем или нашли альтернативный источник по более низкой цене. Европейские потребители получили возможность включать в контракт маржу в 10-15% от контрактного объема природного газа, которая не оплачивается, если потребление будет на 10-15% меньше, или этот объем будет покрыт из других источников.

Понятно, что, независимо от переговоров, мы не можем ожидать фиксированной цены на длительный период, когда цены на энергоресурсы колебались в течение многих лет. Но, говорят эксперты, проблема не в колебаниях расходов, а в том, что цена всегда была слишком высока для нас по сравнению с платежеспособностью потребителей. Вот это самая большая проблема. Республика Молдова – зритель, а не игрок на газовом рынке.

Контракт на поставку газа не был подписан и к концу 2011 года. Тогда пришли к соглашению, что переговоры продолжатся в первом квартале 2012 года, а пока некоторое время поставки будут осуществляться на старых условиях. Обсуждение новых условий контракта прекратилось после того, как в середине октября 2011 года Молдова подписала III Энергетический пакет ЕС, предполагающий разделение компаний по поставке и распределению на разные субъекты. Руководство «Газпрома» ожидало официальную позицию Молдовы относительно модели внедрения пакета. Молдавские власти заявили, что не откажутся от внедрения пакета, но согласны использовать модель, не наносящую ущерб имущественным правам и интересам российского концерна, владеющего контрольным пакетом Moldovagaz.

Сроки контрактов на поставку и транзит газа, заключенных между «Газпром» и Молдовой, были продлены с согласия сторон и на последующие годы. Порядок установления цены остался прежним, как в соглашении 2006 года. Зимой Молдова не осталась без газа. Единственное отличие заключалось в цене, колебавшейся в зависимости от ситуации на рынке.

30 декабря 2016 года Moldovagaz продлил посредством дополнительных соглашений контракт с «Газпром» на поставку и транзит газа еще на три года – до конца 2019 г. Формула расчета цены осталась прежней. Она рассчитывалась на основе комплексной формулы с учетом средней цены по многим нефтепродуктам за последние три квартала, предшествующих расчету цены. Так, к концу каждого квартала цена на газ, закупаемый Moldovagaz естественно менялась в зависимости от динамики цен на газ, мазут и солярку за последние девять месяцев.

Таким образом, несмотря на то, что в 2016 году удалось подписать дополнительное соглашение на три года, все же речь шла о продлении, а не подписании нового контракта с новыми условиями формирования цены.

Сакраментальный вопрос: будет ли у Молдовы газ, и не замерзнем ли мы зимой, если «Газпром» не придет к соглашению с «Нафтогазом» и остановит транзит через Украину, снова на повестке дня. Чиновники говорят, что прокачка газа в реверсном режиме из Ясаки (Румыния) – это пока единственное возможное решение. Также можно провести переговоры с «Газпром» о подписании нового контракта (на самом деле продлении старого контракта – В. Б.).

После своего визита в Москву 5 сентября президент Игорь Додон объявил, что

договорился с российским президентом Владимиром Путиным о снижении цены на газ для Молдовы. «Начиная с 1 октября цена на российский газ, поставляемый в Молдову, снизится», – говорится в сообщении президенту. Более того, глава государства сообщил, что цена на газ снизится на 10-15 долларов, с 1 января 2020 года может снизиться на 40-50 долларов, а с 1 апреля 2020 года – даже на 70 долларов. Это позволит властям не повышать тарифы на газ для населения. По его словам, в нынешней ситуации «повышение цены было бы неотвратимым, так как реальная цена поставляемого газа составляет 235 долларов США за кубометр, а в тариф включена цена в 178 долларов».

Пресс-секретарь президента России Дмитрий Песков уточнил, что, хотя этот вопрос обсуждался обоими президентами, стороны пока не пришли к окончательному решению по цене.

Какова в итоге будет цена – будет видно из дополнительных соглашений 2006 года и динамики на международных рынках по компонентам, включенным в формулу расчета. И если Кишиневу удастся изменить формулу расчета. Многие эксперты говорят, однако, что независимо от того, о чем договорились с Путиным, цена на газ должна снизиться в будущем году.

Между тем природный газ дешевеет в Европе, составив 120 долларов. Российский гигант «Газпром» сообщил, что цена снизится в среднем на 13 процентов, по сравнению с ценой прошлого года.

Управление по энергетике Европейской комиссии DG Energy сообщило в своем последнем докладе, что Румыния платит самую высокую цену в регионе и занимает четвертое место по выплачиваемой цене за импортируемый газ. Средняя оптовая цена за газ, по информации DG Energy, составила 18,44 евро. Эта цена составлена из «расчета цены на границе за газ, импортируемый из России в апреле – июле 2017 г.».

Больше платят Финляндия (23,39 евро из газового хаба), Швеция (19,56 евро за газ из Дании) и Эстония (19,69 евро за газ из России).

Венгрия и Болгария платят меньше Румынии – Болгария платит 18,19 евро, а Венгрия 17,91 евро/МВт. Поляки платят за хаб в размере 17,08 евро, чехи платят две цены – одна за хаб 16,04 евро, вторая – 15,85 евро – за прямой импорт газа из России.

Россия экспортирует газ в 20 стран Европы, при этом в большинстве случаев действуют долгосрочные двусторонние договоры. Румыния наименее зависимая страна от российского газа, как за счет собственных ресурсов, так и по причине падения потребления в последние годы, вызванного коллапсом индустрии по производству химических удобрений. В 2016 году Румыния импортировала всего 1,48 млрд кубометров из России, то есть 0,85% всего экспорта «Газпрома», тогда как Petrom и Romgaz вместе произвели 9,5 млрд кубометров.

Но зимой импорт растет, и может составить 40% от ежедневного потребления газа в зависимости от внешней температуры.

До конца октября будет разработан План действий по выполнению на уровне органов публичной власти Молдовы рекомендаций Совета бюро системы «Зеленая карта»

По распоряжению премьер-министра Майи Санду, в Молдове создана рабочая группа по выполнению обязательств, принятых Молдовой перед Советом бюро Международной системы страхования «Зеленая карта». В ее состав вошли представители Парламента, Госканцелярии, Минфина, Минэкономики и инфраструктуры, МВД, МИДЕИ, Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), Национального бюро страховщиков автотранспортных средств (BNAА).

Рабочая группа проанализирует текущую ситуацию в области страхования и выявит действия по несоблюдению обязательств, влияющих на статус и контекст отношений Молдовы в рамках Международной системы «Зеленая карта», а также будет рассмотрена деятельность BNAА в качестве полноправного члена системы «Зеленая карта».

Рабочая группа разработает План действий по выполнению рекомендаций Совета бюро на уровне органов публичной власти и подготовит предложения по изменению нормативной базы в сфере страхования, которые позволят решить проблемы, связанные с обязательным страхованием гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами.

Поправки в нормативную базу должны учитывать и оценку рисков, связанных с исключением из Международной страховой системы «Зеленая карта».

По распоряжению главы Правительства, до 31 октября Минфин и НКФР доработают проект плана действий и представят его на утверждение, согласно установленным процедурам.

Рабочая группа создана с целью укрепления рынка автострахования, а также для выполнения принятых нашей страной обязательств в системе «Зеленая карта».

Как сообщалось ранее, с 2015 г. членство Молдовы в системе «Зеленая карта» было поставлено под вопрос из-за задержек с формированием гарантийного фонда. В 2017 г., в результате переговоров и достигнутых договоренностей, Совет международного бюро «Зеленая карта» постановил, что до 2020 г. Молдова будет находиться под мониторингом, после чего будет принято решение – оставить Молдову в системе «Зеленая карта» или исключить.

InfoMarket

В Молдове будет отмечаться не только День вина, но и Национальный день продовольствия

Парламентская комиссия по экологии и региональному развитию одобрила проект дополнения постановления парламента о памятных, праздничных и выходных днях, предполагающий учреждение в Молдове Национального дня продовольствия, который будет отмечаться ежегодно 16 октября.

Как передает «ИНФОТАГ», авторы инициативы считают, что утверждение данного праздника будет способствовать осознанию обществом необходимости инвестиций в сельское хозяйство и продвижению здорового питания.

«Ежегодно на планете выбрасываются около 88 млн тонн пищевых продуктов. Значительному сокращению отрицательных последствий для экономики и экологии, которые провоцируют пищевые отходы, могут способствовать все, кто вовлечен в путь продукта – от производителя до потребителя», – говорится в пояснительной записке.

Всемирный день продовольствия отмечается 16 октября с 1981 г. Генеральная ассамблея ООН рекомендовала правительствам и организациям отмечать данный праздник с целью роста общественного осознания проблем питания на мировом уровне и укрепления солидарности в борьбе против голода, недоедания и бедности.

ИНФОТАГ

Год	Закупка газа, млн кубометров	Цена леев/ 1000 кубометров	Средний тариф для населения леев/ 1000 кубометров
2014	1053,1	5373	6613
2015	1007,4	4807	6754
2016	1037,2	3887	6670
2017	1033,9	3005	6535
2018	1129,7	3670	5221
2019, I квартал	472,8	4141	5245

Источник: НАРЭ

Влад БЕРКУ